

VETO

ALGEMENE
STUDENTEN
RAAD

Weekblad. Jaargang 13, '86-'87.
Nr. 2, dd. 9 oktober 1986
ISSN: 0773-5162

Verantw. Uitg.: Filip Huyzentruyt
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel. 016/22.44.38

Poëziefestival

Vorig jaar schandelijk vergeten door Veto, maar dat zal ons dit jaar niet overkomen. Het achtste Europees Poëziefestival wordt door ons op de voet gevolgd. Vandaag alvast een interview met Eugène Van Itterbeek, algemeen sekretaris van de Europese Vereniging ter Bevordering van de Poëzie. Alles zal draaien rond "de ervaring van de afgrond", een thema dat ondanks zijn negatiende eeuwse oorsprong nog brandend aktueel is. Pagina 5.

Helaas

Over Jezus zijn al diverse hypotesen geformuleerd. En ervan luidt doodleuk: Jezus was geestesgestoord, gek, kieweriet. En daarover schrijven geleerde heren dan zelfs moeilijke boeken. Somers is zo'n heerschappij, en geruggeleund door een trits academische titels zette hij zich aan het schrijven. Helaas, zijn boek is een schot naast de roos. En toch kan je het boek best maar eens lezen. Hoe die twee standpunten te verzoenen zijn lees je op pagina 4.

Njet

In dit nummer zal u tevergeefs zoeken naar het tweede deel van het interview met rektor Dillemans over de besparingsmaatregelen. We beloven het tegen volgende week, al ligt het niet aan ons... Al even futiel is uw poging om de beloofde rubriek "Gezonde Voeding" te vinden. Wij zijn van goede wil, maar het lijkt er nu op dat enkel onze redactionele hond de menu's te vreten vond. Pagina nergens.

Nationale betoging

Op 16 oktober kan U de daad bij het woord voegen en mee opstappen in de nationale studentenbetoging tegen de regeringsmaatregelen. Bussen daarheen vertrekken om 13.45u op het Ladeuzeplein. Overigens werd Coens' kabinet reeds met een bezoekje bedacht: p. 7.

Akademische Zitting

Sint-Anna domineert toespraken

Rektor Roger Dillemans is een vlotte prater die op erg diplomatische wijze weet hoe hij een betoog moet opbouwen, zodat bijna iedereen tenminste één reden tot tevredenheid heeft. Vorige maandag, bij de Akademische Zitting die het jaar officieel opende, was het niet anders. Het gaat goed met de universiteit volgens Dillemans, maar om verschillende redenen is de toekomst bepaald alarmierend te noemen. De regeringsmaatregelen zorgen ervoor dat niet alleen de kwaliteit van het onderwijs en het onderzoek aan de universiteit naar beneden gehaald worden, ook de toegang tot de universiteit is niet meer voor iedereen weggelegd. Daarom riep hij de regering op om bepaalde maatregelen opnieuw te bekijken en kondigde hij ook een reeks eigen initiatieven aan die de kwaliteit van de universiteit moeten verhogen.

In de studententoespraak — op pagina 6 kan je de integrale tekst vinden — werd op ludieke wijze de historische achteruitgang van het sociaal statuut van de student aangeklaagd, waarna de rektor werd uitgenodigd om het niet bij "words" te laten, maar ook echt iets te gaan doen aan de situatie.

De traditie wil dat het academiejaar geopend wordt met drie redevoeringen, één door de rektor, één door een tegenwoordiger van het wetenschappelijk personeel, en één door een tegenwoordiger van de studenten. Dat rektor Dillemans het leeuwenaandeel van de beschikbare tijd in beslag nam, was te verwachten. Immers, na één jaar rektorschap werd er van hem een "rapport" verwacht. Het voorbije jaar werd door Dillemans positief geëvalueerd, maar toch drong zich de noodzaak op om via denkgroepen de toestand eens ten gronde te evalueren.

De aktualiteit baart echter meer zorgen. Besparingen zijn noodzakelijk om de schuldenlast te verminderen en de jeugd weer een toekomst te geven, maar de ingrepen van Sint-Anna in de sociale voorzieningen van en het onderzoek aan de KU Leuven kunnen alleen maar betreurd worden. België stopt te weinig geld in zijn onderzoekscentra. Het wetenschappelijk onderzoek heeft nood aan continuïteit en

kan zich niet aanpassen aan de politieke conjunctuur.

Toelagen voor de sociale sector zijn geen "toemaatje", en de reductie ervan met één derde is een "enigszins onbesuisde maatregel". Nu al blijkt dat studenten uit rijkere milieus een grotere kans hebben om het te halen aan de unief. Wat betreft de demokratisering van het onderwijs is er "geen reden tot juichen"...

Stoel

De inschrijvingsgelden blijven verhoogd in Leuven, en wel omdat de universiteit het geld nodig heeft. De meerprijs, zo beloofde de rektor, gaat integraal naar de sociale sector. Aan gemeenschapsminister Kelchermans werd met aandrang gevraagd — "deze week nog" — de studiebeurzen te indekseren, een voorstel dat kon rekenen op applaus vanuit de zaal.

Wat de toekomst betreft, wil Dillemans niet toegeven op de standaarden van kwaliteit van de KU Leuven. Een verdere inkrimping van het budget is onaanvaardbaar. In die lijn pleit hij ook voor een subsidiëring per student, zodat ook de goed- of afkeuring van de gemeenschap verrekend wordt in de betoelaging. Overigens lijkt het met die goedkeuring wel te vlotten. Ondanks de gedaalde nataliteit denkt de KU Leuven dit jaar ongeveer evenveel studenten te hebben als vorig academiejaar.

Op zuiver onderwijsvlak dient er ook heel wat te gebeuren. Vele lesprogramma's zijn aan vernieuwing toe, de studiedruk moet omlaag (wat ook de professoren ten goede komt), nieuwe "onderwijstechnologieën" moeten een kans krijgen. De "Open Universiteit" moet verder uitgebouwd worden, terwijl ook de derde en vierde cyclus meer aandacht verdienen dan ze nu krijgen. Voor de rechtstudenten was er nog de geruststellende verklaring dat ook zij "recht op een stoel" hebben, de nieuwe en grote Aula De Somer komt er snel...

De universiteit moet niet alleen onderwijs bieden, ze moet ook iets doen aan de *kulturele* vorming van de mens. Daarom vindt Dillemans het belangrijk dat er tijd en ruimte in het curriculum komt voor cultuur. Dat begrip ziet hij heel ruim, en allerlei initiatieven kunnen op steun rekenen, van 't Stuc tot het Lemmensinstituut, van de Leuvense Universitaire Conferenties tot het baccalaureaat humanities.

Een "ontologische" passage sloop de rektors (lange) toespraak af. Een echte universiteit is een huis van hoop. Ze bereidt individuen voor op een

Omdat door de regeringsmaatregelen de drempel van de universiteit heel wat verhoogd is, werd er door het Regionaal Aktie Komitee (RAK) besloten tot (ludieke) aktie. Toen de hoge heren van de kerk terugkeerden vonden ze plots op de Naamsestraat een kleine hindernis: een nogal hoge drempel. De drempel werd door heel wat 'togati' al dan niet bijzonder fluks genomen, tot één van de bejaarde heren het academisch minimum echt niet haalde. Gelukkig is in Leuven de politie nog steeds uw vriend, zodat de drempel snel werd weggehaald. Alleen voor studenten is het iets moeilijker om die drempel te overschrijden. (Foto Peter Vermeiren)

Politie panikeert

Coens struikelt (nog) niet

Bij wijze van ludieke aktie werd de professorenstoel bij de opening van het academiejaar opgeluisterd met de 'drempelaktie'. Rektor Dillemans stapte er probleemloos over maar enkele warrige heet- hoofden bij de politie vonden dat zo iets niet hoort en verwijderden op eigen houtje de drempel. Ondertussen kwam het tot een handgemeen met enkele studenten. Coens struikelde niet, want hij was in de parade niet te bespeuren. Nochtans was hij wel aanwezig in de misvering.

minder begoede groep steeds moeilijker om aan de unief te komen studeren. Hierdoor drijft men steeds verder weg van de idee dat iedereen die wil en kan studeren gelijke kansen moet krijgen betreffende de toegang tot de unief, onafgezien van zijn financiële situatie. Precies vanuit die visie van de demokratisering van het onderwijs wil het RAK aktie voeren tegen de regeringsmaatregelen. Al gauw werd besloten om bij de opening van het academiejaar de drempelaktie te organiseren. Kwestie van duidelijk het ongenoegen van de studenten te laten blijken ten aanzien van de academici en de politici.

Politie: oververhit

De drempel, die ongeveer 30 cm hoog was en bijna de volledige breedte van de Naamsestraat in beslag nam, symboliseert de verhoogde financiële drempel tot de universiteit als gevolg van het Sint-Annaplan. De drempel werd met kettingen vastgemaakt aan verkeersborden en probleemloos stapten de eerste prominenten erover, waaronder premier Martens en rektor Dillemans. Deze laatste gaf uitdrukkelijk te kennen aan de politie dat de drempel mocht blijven liggen.

Blijkbaar was een overjarige politiemans een andere mening toegedaan en deed vermoeide pogingen om de drempel te verwijderen en gaf er een ferme stoot tegen, waardoor de drempel middendoor kraakte. Onder-

tussen kwam een oververhitte kollega aangesneld en vloog er met het zwaar geschut tegen aan: met een tang werden de kettingen doorgesneden en de drempel werd opzij geschoven. Toen enkele studenten hem terug op de straat wilden plaatsen, kwam het tot duw- en trekwerk en uitten de geüniformeerde harlekijns de traditionele dreigingen.

Al bij al een verwarde fase, waardoor de leuke van de aktie een beetje in het water viel. Blijkbaar mag men van de politie niet verwachten dat ze het ludieke element van dergelijke aktie inziet. Het politie-optreden was onbehoorlijk: ze hadden waarschijnlijk geen bevel gekregen om de aktie te verhinderen, noch van de akademische overheid, noch van de politiekommissaris. Waar halen een paar zielige figuren het recht om een aktie te verhinderen? Het geheel gaf trouwens een koddige aanblik: enkele wapenbroeders stonden roerloos aan de kant van de straat, terwijl enkele heet- hoofden danig aktief waren. De komunnikatie binnen het politiekorps verloopt blijkbaar niet te vlot en solotrappen zijn nog steeds toegestaan.

We hadden ook zo graag Coens zien over de drempel stappen, maar we vingen bot. Waarschijnlijk had hij onraad gesnoeven en verliet als goede katoliek voortijdig de mis. Coens verweerde met de noorderzon en ontvluchtte hierdoor de akties én de kritiek in de akademische zitting, waar zijn zetel opvallend leeg bleef.

Marc Sys

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit, en ondertekend met zijn naam, studiejaar en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ca. 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort.

Feest bij Romania

(foto: Patrick Bruynseraede)

ROMANIA — In 1987 zal Romania, de kring der Leuvense romanisten, zijn dertigjarige bestaan vieren en die gebeurtenis zal met de nodige feestelijkheden voor enige beroering zorgen binnen en buiten Romania. De Romanisten zullen dit jaar al hun activiteiten in het teken van "30 JAAR ROMANIA" plaatsen, en enkele bekende Romanisten zoals Bavo Claes, Louis Tobback zullen op een kwis in december tonen tot waar hun filologische kennis nog reikt. Verder verkozen de Romanisten vorig jaar een vice-preses 30 jaar Romania die in februari een internationaal congres van Romanisten op touw wil zetten. De kring ziet het dus nogal groot en het gevaar zit er natuurlijk in dat het allemaal niks wordt; maar, zeggen de mensen van het praesidium, de kring heeft veel van de KUL geleerd.

Zeker geen toeval dus dat Romaniv' (de naam van dito praesidium, van Romania en Aniversaire) ontspanning het meest had uitgewerkt in zijn verkiezingsprogramma. Het eerste punt daarop werd overigens op maandag 6 oktober in de zalen van een Leuvense taverne ten uitvoer gebracht: de eerstejaars werden er vergast op een verjaardagstaart voor honderd man. Een afvaardiging van het professorenkorps (de professoren Melis en Mertens) was op het "verjaardagsfeestje" aanwezig. Dergelijke "braspartijen" zullen zich in de toekomst herhalen. Een heel nabije toekomst, vermits op 14 oktober een eerste "Romania 30 jaar later TD" zal plaatsvinden.

Het verjaardagsfeest zal echter zijn hoogtepunt bereiken in de loop van de jaarlijkse feestweek medio februari. Een aantal traditionele activiteiten

staan dan op het programma, zoals daar zijn de Parijsreis en een culinaire avond, terwijl een revue en een poëzieavond tot een minder traditioneel deel van het programma behoren. Onder tusschen staat het kringblad niet stil om de kringleden van alles op de hoogte te houden.

Paul Dirckx

Rechtzetting

Nu zijn wij meestal niet zo kritisch voor instanties die om één of andere reden aan verkeerde bronmelding doen. Maar als onze eigen naam ermee verbonden wordt, verkeerdelijk dan nog, dan steigeren wij.

In zijn toespraak "De student gaat niet voorbij" had rektor Dillemans het over Veto. Eindelijk erkenning dachten wij. Maar te vroeg gejuicht. Dillemans zei: "Uit een goed gestoffeerde enquête van Veto, op dat gebied een vrij onverdachte bron, zou ik zo zeggen ...". Nu spijtig genoeg is die enquête niet van ons; ze werd wel besproken in nr. 3 van onze vorige jaargang en in de De Nieuwe Maand-Veto Special (menummer van DNM 1986, nu steeds te koop in onze lokalen trouwens) door onze medewerker Marc Heeren. In beide artikelen staat er trouwens dat het ging om een onderzoek van de 2de kandidatuurstudenten Sociologie, als onderdeel van een praktijkoefening, onder supervisie van assistent Geert Loosveldt.

Wel dient vermeldt dat de heer rektor de juiste cijfers aanhaalde, maar toch, het stemt tot nadenken dat Dillemans niet weet wat er omgaat in zijn eigen universiteit.

Nieuwe pensioenregeling Onze prof werd 65...

Professoren worden op rust gesteld op 65-jarige leeftijd. Het lijkt vanzelfsprekend, doch dat is het allerminst. Ondanks de felle tegenwind vanuit academische middens werd de pensioenleeftijd met 5 jaar vervoegd. De boosdoeners? Een wet van 15 augustus jongstleden.

Aandachtige lezers van Akademische Tijdingen vonden in een julinummer een lijst van 19 professoren "eervol ontslagen door de Raad van Beheer". Geïnteresseerden ontdekten zelfs dat al deze academici het levenslicht zagen in het jaar Onzes Heren 1920 of 1921. Ongeveer 65 jaar geleden dus.

Reeds onder Martens V — u weet wel: de voorganger van de huidige regering — werd gepoogd de pensioengerechtigde leeftijd terug te schroeven. Helaas, driewerf helaas voor de regering, want ze gebruikte daartoe haar bijzondere machten. Het profren-protest was niet uit de lucht, waarop de Raad van State (wier leden zelf op 70-jarige leeftijd wandelen gestuurd worden) prompt het wetsbesluit nietig verklaarde. Het heette dat de grenzen van de bijzondere machten werden overschreden. Maar uitstel geeft niet steeds afstel: Martens VI herhaalde de operatie via parlementaire weg.

De leden van het onderwijzend personeel van o.a. de Katholieke Universiteit te Leuven worden op rust gesteld "op het einde van het academiejaar tijdens hetwelk zij 65 jaar worden, of op een datum gelegen tussen hun 65ste verjaardag en het einde van het lopende academiejaar", zo bepaalt de wet.

Onder de hoogleraren die er niet meer bij zullen zijn vanaf dit aka-

demiejaar zitten gerenommeerde namen: Paul Vandebussche, Piet Paardekooper, Jan Ronse, Antoon Vergote...

Verscheidene academici zien hun opruststelling blijkbaar niet zo verheugd tegemoet, daar er toch nog een mogelijkheid werd voorzien om tot op hun 70ste verjaardag aan de Universiteit verbonden te blijven. Het moet dan weliswaar gaan om bepaalde activiteiten van onderwijs, onderzoek en dienstverlening aan de gemeenschap met daarbovenop dan nog eens een bijzondere machtiging van de Raad van Beheer. Deze activiteiten worden echter niet bezoldigd.

Ook de Raad van Beheer had het blijkbaar liever anders gezien. De

opruststelling geschiedde immers "onder voorbehoud dat de regeling, overeenkomstig de intenties van het regeerakkoord, van toepassing wordt na invoering in een wet met retroactieve inwerking treding."

Wat de titulatuur betreft, leert artikel 3 ons verder nog dat men een professor met 25 dienstjaren "emeritus" dient te noemen. Minder dienstjaren worden bekroond met "ere-professor".

Voor alle volledigheid dient bij deze wet bedacht te worden dat profs, aangeworven na 1 juli 1971, sowieso reeds op 65 jaar op rust werden gesteld. De nieuwe wet treft dus slechts een deel van de hoogleraren.

Geert Coene

VRIJE TRIBUNE

Studenten zijn het eens te Leuven Besparingsmaatregelen en hoe studenten daarop reageren

Studenten zijn eigenlijk met elkaar getrouwd. Of in hedendaagse termen: ze wonen samen. Ze hebben weliswaar niet echt voor elkaar gekozen: ze werden uitgehuwelijkt, door eigen of ouderskeuzes belandden ze in het gemeenschapshuis dat de universiteit eigenlijk is. Een gemeenschapshuis van formaat, zeg dat wel.

Daar komt nog bij dat elke verantwoordelijke student zich ietwat verloofd voelt met de massa jongeren die bekwaam zijn in de verre of nabije toekomst ook het studentenlot te delen. En een ernstige vrijer houdt het huis voor zijn toekomstige proper, ja toch?

Nu staat dat huis van ons in brand. En als je de kranten mag geloven, is er opzet, zelfs voorbedachtheid, in het spel. Het is de bedoeling, zo lijkt het, de overlevenden onder te brengen in een karavan, die men boven de puinen van ons oude huis wil neerpotten. Erg, zegt u? Ja, al moet je bedenken dat zowat heel het dorp met plots oploeiende brandjes te kampen heeft. Nu mag het ook wel gezegd dat ons huis op verschillende plaatsen lijkt aangestoken te zijn.

U heeft de telefoon al in de hand om de brandweer op te roepen? Helaas, hier loopt mijn parabel wat mank. Het heeft er immers alle schijn van dat niemand anders dan onze goede vriend de pompier deze fik heeft aangestoken. Hij verdedigt zich met de op zich niet onverdienstelijke vaststelling dat we de afgelopen jaren met zijn allen in het dorp nogal ruim, te ruim zelfs, hebben geleefd. Alleen zou iemand de goede man in herinnering moeten brengen dat er, zoals hij nu tewerk gaat, ongelukken kunnen gebeuren. Bijvoorbeeld wanneer hij zich van nummer vergist en verkeerde huizen gaat afbranden. Pompeliers zijn echter — dat weet u zelf ook wel — niet zo'n goede luisteraars, het zijn eerder mannen van de actie. Tja...

Er zit dus niet veel anders op dan te redden wat er te redden valt. Een beschaafde regel lijkt het onvolprezen "Vrouwen en kinderen eerst". Studenten zijn echter een raar volkje, een zeer raar volkje: de laatste jaren raakten ze het maar niet eens over wat er nu precies moest worden verstaan onder de term "vrouwen en kinderen". Terwijl enkelen tevergeefs opmerken dat er al rook uit het

behang kwam, werden tal van vergaderingen beledigd om deze netelige kwestie te beslechten. Het kwam vanzelfsprekend tot echtelijke ruzies en er werd — tussen het hoesten door — heel wat afgeschreeuwd.

We kunnen gerust stellen dat de studenten recent tot een vrij grote eensgezindheid zijn gekomen, al baren de enkele bewusteloze medebewoners op de gang me wel wat zorgen. We zijn er zelfs in geslaagd een verbeterd huisreglement op te stellen, stel je voor. Hopelijk kan er in een karavan ook mee gewerkt worden.

Wie nu nog oppert dat er eerst moet beslist worden of de vrouwen en kinderen bij de evacuatie één of twee kledingsstukken mogen meenemen, begaaf mijns inziens een daad van tergende onverantwoordelijkheid.

Meer dan ooit, nu politieke en andere omstandigheden een bedreiging vormen voor wat echt essentieel is voor studenten en hun opvolgers, is eendracht onder de studenten nodig. Het besef dat we als studenten hoe dan ook onder één dak leven, is daarbij van cruciaal belang. De verzoeking tussen de Leuvense kringen komt niets te vroeg. De kringen moeten dit jaar bewijzen dat ze tot samenwerking en zinvolle discussies bereid zijn. Zinvolle discussies betekent niet; het op maat willen snijden van een ideologisch pak, waarbinnen de nieuwe koepel werken moet. Dat is immers een zaak van levende en groeiende mensen: de koepel moet dus veel eerder een kader scheppen waarin niet uniforme meningen elkaar kunnen treffen, zonder tot broedertwisten te leiden. Zinvolle discussie betekent ook niet: het koesteren van zogenaamde breekpunten, het verlaten van het Grote én het kleine Gelijk. Daarom zouden koppige standpunten (bijvoorbeeld over de naam van het studentenblad) getuigen van een tergende onverantwoordelijkheid.

Traditioneel is de Leuvense lucht zwanger van voornemens. Misschien slaan we dit jaar de handen in elkaar en komt de waterketting er eindelijk?

Steven Vanackere
praeses VRG

Veto, jaargang 12 nr. 2, dd. 9 oktober 1986

Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)

Hoofdredactie: Didier Wijnants

Redaktiesekretaris: Hilde Devoghel

Redactie: Geert Coene, Marc Heeren, Jan Huyse, Erwin Jans, Marc Sys, Koen Van Muylen

Fotografie: Peter Vermeiren

Zetwerk: Polleke Bijnen, Ria De Schutter, Jan Huyse, Filip Huyzentruyt, Didier Wijnants

Lay out: Tim Byrne, Geert Coene, Hilde Devoghel, Geert Stubbe, Koen Van Muylen, Tom Verhofstadt, Marc Sys, Frans H.H. Zwans

Medewerkers: Jef Bogaerts, Karel Bolckmans, Patrick Bruynseraede, Eddy Daniels, Peter Govaerts, Ingeborg Vandenburg, Christophe Verbiest, Frans H.H. Zwans, Tuur Ruytjens

Eindredactie: Geert Coene en Koen Van Muylen

Oplage: 8000 exemplaren

Drukkerij: Rotatyp Brussel

Abonnementen: Studenten: 200,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 500,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas: ten laatste maandag voor verschijnen om 14.00 u op het redaktieadres bezorgen

Redactievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 u.

De grote gehaktmolen Het beste uit de kringbladen

In de vorige Veto bespraken wij reeds een massa kringbladjes van vorig jaar. Deze keer halen we de andere oude glories van het rek. Vanaf volgende week kunnen we dan ons oer te luisteren leggen bij het concert van nieuwe kringgeluiden.

Daartoe moeten wij het vlees afkluisen van *De Lastige*, het *Biosblad*, *Palfijn*, *Bacchus*, *Balans*, *Floreat* en een *Parijs-wijzer*. Een goede gehaktmolen was ons hierbij behulpzaam. En dit alles leverde ons onderstaande kipkap.

De Lastige
Kipkap is anders niet het geschikte woord ter omschrijving van *De Lastige*, kringblad van de architecten (niet zomaar ingenieurs). *De Lastige* is en blijft immers een blad waarin niet alleen zinnige schrijfsels worden gepubliceerd (met de nodige forse knipogen). Ook het oog wil immers wat. En in een kunstige verzorging excelleren de heren bouwmeesters.

Laat ons het echter bij de inhoud houden. En daarbij dadelijk terugkeren naar vertrouwd terrein. Evenals de ingenieurs en de ekonotisten (zie vorige Veto) gingen de teksten vorig jaar naar Rusland. *De Lastige* drie bevat hierover twee reisverslagen. Reis-verslagen die deze keer wel de moeite waard zijn om te lezen. De auteurs ervan zijn immers niet gaan drinken, noch gaan zuipen. Zij hielden hun ogen open en probeerden hun indrukken zo persoonlijk mogelijk weer te geven. Kortom, dit is dus een *reisverslag*. En geen openstapeling van platte clichés. "De essentie van zo'n reis is het aanvoelen van de sfeer die aan de andere zijde van het ijzeren gordijn heerst: is het ondergaan van de overweldigende ruimtelijkheid van pleinen en gebouwen; is het toetsen van vooroordelen aan de waar te nemen oppervlakteverschijnselen. De essentie ligt niet in wat je zag, maar in het feit dat je er geweest bent, zelf." Om Bart verder te citeren: "De Russen hebben een eigen manier van leven; die is vreemd voor ons. Alles is er groter, alles is er gepland, voorzien in 't vijf-jarenplan, onwrikbaar vastgesteld". Men interpreteert de zin zoals men wil, maar de context is wel de moeite waard om te lezen. Philippe heeft het meer over de mysteriositeit. Volgens hem komt men allerszins met een meer genuanceerd, zelfs positiever beeld terug.

Beide artikels waren zo geschreven dat wij onze eigen reiservaringen (ja, ook wij) niet nodig hadden om toch een beeld te krijgen. Kortom, zelfs zonder de andere leuke dingen was dit een goede *Lastige* geweest.

Biosblad
Van het *Biosblad* (biologie) maken wij ons iets sneller vanaf. Presidiumvergadering na kringvergadering, algemene vergadering na 'k-wet-niet-waard-raad worden in verslagvorm behandeld. Nuttige informatie voor de kringmensen, maar niets om de grote wereld rond over te doen.

Dit *Biosblad* nummer 3 lijkt overigens weer aan een traditioneel euvel: lettertjes die net niet zwart genoeg zijn om af te steken tegenover het grijze kringlooppapier. Onze ogen waren dan ook vrij snel uitgekeken. Wat dus niet wil zeggen dat de inhoud niet prijzenswaardig is. Je kan niet genoeg nuanceren, zoals vriend Happart ondertussen wel weet.

Blijken de Biossers toch in hun wijk geschoten, dan kan ondergetekende misschien wel ergens een zelfhulpgroep vinden. Over zelfhulpgroepen op medisch gebied staken wij overigens een en ander op in *Palfijn* (van de medici). Wat is nu een zelfhulpgroep? "Een groep van mensen die menen dat ze een gemeenschappelijk probleem hebben en die samen komen om daar iets aan te doen". Kaarten, bijvoorbeeld. "De zelfhulpspektor heeft trouwens een breder spectrum dan de traditionele professionele hulpverlening". De belangrijkste taken bestaan uit onderlinge steun, het verstrekken van informatie, directe dienstverlening, belangenbehartiging, en sociaal-

rekreatieve activiteiten. In deze en de daaropvolgende *Palfijn* worden dan ook zowat alle mogelijke Belgische zelfhulpgroepen opgesomd (en sommige ervan ook uitgebeeld — een simpele, medische operatie).

Palfijn 3

Een interessant artikel (met zelfhulp, uiteraard) werd geschreven over wiegedood. Iets waar de meeste Belgen, artsen inclusief, geen weg mee weten. Wiegedood is trouwens een algemene term voor een vroegtijdig sterven om bijna onachtzaambare redenen. Wist u overigens dat veel roken in de nabijheid van jonge kinderen dergelijke fenomenen in de hand zou werken?

De doorsnee-lezer zal ondertussen wel doorhebben dat *Palfijn* vrij ernstige literatuur bevat. Het is immers zo dat dit blad een eigen(zinnig) kijk op een aantal medische realiteiten wil geven. Het pure kringnieuws komt in een ander blad. Geen puur kringnieuws is alvast AIDS. In dit artikel wordt overigens afgerekend met een dokter-Lecompte-voordeel: AIDS kan je niet krijgen door oppervlakkige contacten. Vele mensen zijn overigens drager zonder het te weten. We zouden ons dan volledig moeten isoleren. Maar geen nood, enkel direct contact met de bloedbanen kan de ziekte overdragen. Een hand drukken, zelfs zoenen kan geen kwaad. Weg nieuwe kuisheid?

Bacchus

Een kuis blaadje is overigens wel Bacchus. Verzoegd uiterlijk, propere opmaak, geen zedenschennende prenten. Trouwens wij wachten dus nog steeds op de eerste originele tekening in dit blad. Knip-en-plakwerk gaat op de duur ook vervelen. Vervelen doet de inhoud echter meestal niet, zij het dat men er soms een woordje Grieks moet voor kunnen praten. Van Bacchus 2 onthouden wij in elk geval de ontleding van een beruchte tekst van monseigneur van Waeenberg, een vroegere rektor van de unief (1936). "Het is den studenten een meisjesstudenten ten strengste verboden samen op straat te wandelen, met mekaar andere dan wetenschap-

pelijke gesprekken te voeren... Korte mouwen zijn ten strengste verboden evenals decolleté, geverfde lippen, gepeoerde wangen en polierde nagels". "In de cursus: de meisjesstudenten zullen vooraan zitten. Zij zullen door hun houding, hun naarstigheid en stilzittingheid, hun aanwezigheid doen vergeten aan de studenten, voor wie zij geen afleiding mogen betekenen in het ijerig volgen van de geleerde woorden der heeren professoren." Daarmee weten de vrouwen ook weer hoe het destijds met de emancipatie was gesteld. Bacchus slaagt erin via een aantal 'nieuwe' geschiedkundige gegevens aan te tonen dat deze tekst, voor het eerst gepubliceerd in "Ons Leven", niet van Van Waeenberg afkomstig zou zijn. Integendeel waren het de pallieters van Ons Leven die deze tekst zelf konstrueerden, zij het wel gebruik makend van de denkbeelden dezer man. Door een en ander wat te overdrijven wilde men de spot drijven met het toen al storend ervaren gedachtegoed.

Balans

En dan komen wij bij vrouwe Justitia en haar Balans. Hoofdredakteur Dirk Smet maakte van het blad der rechten vorig jaar wel een luxebled. Voor ons liggen de nummers 3 en 5, plus een extra Valk-editie van het 'Rechtskundig Weekblad'. Luxe troef, maar de echte ziel ontbreekt toch wel. De artikels lopen niet op van de creativiteit, het mooie glanspapier krijgt niet bepaald een even frisse layout. En waar blijft de stem des volks?

Dit terzijde gelaten leren wij van Dirk zelf in Balans 3 dat er een grote correlatie bestaat tussen het slagen voor de proefexkensams en de echte. "Als je niet slaagde voor de proefexkensams, heb je maar 10 tot 20% kans om volgend jaar in 2de kan te zitten." "Legde je daarentegen met sukses de januari-exkensams af, heb je 65 tot 80% kans om na de twee zittingen in 2de kan te belanden." Dit blijkt uit de gegevens van de allerlaatste jaren. Men weze dus gewaarschuwd. Net als voor professor Herbots die beweert dat een jufvrouw die met een doorschijnend of een diep gedeocolleerde bloesje binnenkomt op het eksamen hem geweldig opbeurt. Men blijft tenslotte maar een mens.

Verder leren wij dat de pedagogen en psychologen een ras vormen dat hij niet kan uitstaan. "Ik vind dat gewoon prietpraat." Dat professor Herbots schrik heeft dat de KUL weldra slechts produkten van het nivo van de VUB zal afleveren. "Spreek me niet over de VUB!" Dat hij het Pallieterke leest en dit gelijk geeft dat De Somer te veel naar linkse intriganten luisterde. Dat wij overigens gauchisten zijn. En dat het leger een heel tof milieu is. Allen daerheen dus. Overigens geeft professor Herbots grif toe dat hij zelf, toen hij nog in Zaïre zat, de vonnissen van heel wat plaatselijke rechtbanken is gaan pikken. "Want anders was dat verloren". Kontroversiële uitspraken? Wie weet wint.

In dezelfde Balans leren wij overigens nog dat profren denken op Nobelprijsniveau (sic!) doch zij wauwelen een taalje dat semantisch nog het nauwst aanleunt bij het gebeier van een bejaarde potvis met maagzuur-opspijningen. Nu hoort u het ook eens van een ander. Overigens is deze rubriek van ene 'Victoria' best te pruimen, ook in Balans 5, waar heel gretig ontleend wordt aan een oud nummer van het Balanske van Gent. Wij springen dus dadelijk over naar de extra Valk-editie van het Rechtskundig Weekblad. Vormelijk wordt dit blad tot in de uiterste konsekventie gepersifleerd. Helaas is de inhoudelijke opvulling niet even leuk. Hoofdredakteur Dirk Smet heeft het in zijn 'niet-juridische benadering i.v.m. het einde van een arbeids-overeenkomst' over het feit dat Balans als voorbeeld wordt gesteld voor heel de studentpers. Zelfs Veto zou er een punt kunnen aan zuigen. Zullen wij dan ook doen. Dirk zegt verder echter dat niet iedereen achter de vorm stond. Dat de inhoud niet zo inslaan. Dat het niet meer studentiekos is. Maar voorts deed hij veel praktische (let op de taalfout) kennis op. Overigens laten we al in de Balans zelf dat praktisch iedereen... Waarbij over het hoofd wordt gezien dat praktisch slechts één betekenis heeft in het korrekt Nederlands, en dat is die van 'in de praktijk'. Mogen wij ook even muggeffzen? Vooral omdat de heren Balans en Balans er niets beters op hebben gevonden dan Veto aan te halen als openbare aanklager in een arrest, waarbij de vorige preses. Ann Elias wordt verweten geen goede preses te zijn geweest. Terwijl diezelfde Veto imper wist dat die Ann Elias preses was. Overwegende dat deze gegevens ons totaal vreemd waren, durven wij onszelf dan ook vrijpleiten van enige aanklagersrol.

Floreat

Floreat is het blad van de landbouw-fakulteit. Op nummer 4 staart een bonte koe ons aan. Op nummer 5 een kloekle hen. Wij voelen ons dan ook dadelijk als een varken in zijn element. "Tuur's brede borst" is de ondertussen welbekende hartsrubriek. En in nummer vier is het alweer prijs. Een arme sukkel geraakt weer niet aan een lief. Maar troost is nabij, want, zegt Tuur, "immers, iedereen heeft liefde nodig (sic)". "Het enige wat ge nodig het (sic) is geduld, en ge weet: van geduld worden de spinnekoppen dik". Bij

zoveel droefnis kunnen we zelfs niet meer huilen bij de tamelijk laag-bij-de-gronde verslaggeving over een aantal weekends. Kan humor nu echt niet wat minder klicheematig? Naem een voorbeeld aan de toch wel ludieke eigen tekeningen. Overigens zou dezelfde bespreking kunnen gelden voor *Floreat* nummer vijf. Ziezo, deze klus is ook weer geklaard.

De nieuwe filosofen

Meer origineel is de Parijs-wijzer van de filosofen. Dit is een ekstra-uitgave van hun kringblad, naar aanleiding van, jawel, een reis naar Parijs. Een heel aantal deelnemers werd gevraagd elk een ander aspectje van de trip te verslaan. Nou ja, verslaan. Het leuke is immers dat iedereen zo persoonlijk mogelijk de gegevens tracht te benaderen.

Zo waren een aantal filosofen naar een uiteenzetting van prof. Vuillemin gaan luisteren in het Collège de France. Deze 'trakteerde hen op een doorzichtige, strenge en stijve uiteenzetting'. In plaats van dit droogjes over te doen, krijgen we een boeiende uiteenzetting over "de rigiditeit van de categorische imperatief bij Kant als equivalent van een fallus oppericht tegen castratie-angst". Pas helemaal op het einde vernemen wij dat dit nu juist niet de echte uiteenzetting was.

Slechts één ontgoocheling in dit nummer. Ene Bart doet ons kreunen met een wat hij zelf noemt "schier eindeloze aaneenrijging van definities" omdat het "hem de enige adequate strategie lijkt om dit vreemde terrein te lijf te gaan". Het vreemde terrein heet nota bene de filosoof Deleuze. Als er nu echter één benadering niet oorspronkelijk, niet-filosofisch uit is, dan is het wel die die bestaat uit het eindeloos herkauwen van droge woorden. Uit het aaneenschakelen van woorden, woorden, woorden, en nog eens woorden, zonder op enige manier doortastend over hun betekenis na te denken, zonder de schakelstructuur te doorbreken. Dit is middelmatige filosofie. Dit is nauwelijks denkwerk, maar puur plakkerij. Opeender welke snit- en naadschool kan men beter leren breien. Met andere woorden, op het einde zagen wij er echt geen gat meer in.

In een ander artikel leren wij dat "de strategie van de politiek" volgens een eminent filosoof "eerder bestaat uit de macht te verliezen, of althans haar niet te nemen". Die Baudrillard vergelijkt het met het Pouildor-komplex: het geval van de winnaar die steeds net niet wou. Een typisch voorbeeld hiervan zou de Parti Communiste zijn, die slechts kan gedijen door net niet aan de macht te komen. Dit P.C.-komplex zou echter niet zomaar generaliseerbaar zijn. Het Reagan-effect is echter ook geen echt nemen van de macht om de macht, maar eerder het monopoliseren van de leegte. Machtsuitoefening te omschrijven in negatieve zin: andere uitschakelen...

Ook wij zijn hiermee uitgeteld. Voor het vorige jaar, tenminste.

Frans H.H. Zwans

Advertentie

Cal. A 1466

REIZEN. EEN UITDAGING

transalpino

Leopoldstraat 26
TEL: 016/22.76.10

rechtstreeks agentschap
· jarenlange ervaring
· op de Jongerenmarkt
· alle formules mogelijk
· ook groepsaanvragen

nu winterprogramma '86-'87...
sneeuwvakanties allerlei
city-trips & bige-tickets
roadreizen & expedities
egypte/cuba/tunesie/senegal
bijzondere vliegtuigtarieven!

Een ontgoocheld teoloog

Jezus mentaal ziek?

De heer H. Somers mag zichzelf doctor in de wijsbegeerte en letteren, doctor in de theologie, doctor in de toegepaste psychologie en baccalaureus in de thomistische wijsbegeerte noemen. Zo'n reeks titels lijkt - bij het publiceren van het resultaat van jarenlang onderzoek - een ideaal toegankelijk ticket waar elke uitgever plat van tegen de vloer zou horen te gaan. Uiteindelijk resulteert dat in een bescheiden boekje, *Jezus de Messias. Was het christendom een verassing?* En dat versijnt dan bij Epo, een marginale (maar moedige) uitgeverij. Wat is er aan de hand, wat heeft deze drijvende doctor Somers uitgestoken om zo ver buiten het akademische circuit te belanden?

Dat wordt duidelijk als je de achterflap leest: "Wie was Jezus? (...) Somers hanteerde de technieken eigen aan het gerechtelijk deskundig onderzoek. (...) Geen enkele vraag gaat hij uit de weg. Ook niet of Jezus tenslotte geen zieke man was, een mentale zieke".

Laat ik van meetaf aan duidelijk zijn: volgens doctor Somers was Jezus inderdaad een geesteszieke. "Zoals Jezus beschreven wordt (...), leed hij aan zeldzame hallucinatoire crisissen, aan waangedachten met genetische inhoud, aanleiding gevend tot identificatie met mythische figuren (...), aan het zich ten onrechte toeschrijven van ongewone machten een aan een interpretatie-delirium (...). Deze symptomen vormen samen het bekende syndroom van parafrenie" (p. 135-136). Als Somers de bedoeling had te shockeren, dan is hij daar behoorlijk in geslaagd: na bijna tweeduizend jaar zou de grote grondlegger van onze cultuur een doodgewone krankzinnige zijn.

Hierbij duikt uiteraard dadelijk de vraag op waarom dat verrassend nieuws pas nu aan het licht komt. De verklaring van Somers is verbluffend simpel: "Door de klassieke en officiële exegese en theologie werd nooit systematisch een beroep gedaan op de wetenschap van de psychopathologie, alhoewel daar overvloedig aanleiding toe bestaat". Op de volgende bladzijde beweert hij echter: "Tot dezelfde besluiten (...) kwamen drie psychiaters (Hirsch, Binet-Sanglé en de Loosten) reeds in 1910". En nog iets verderop het: "Een tweede kollege van experts bevestigde deze besluiten in de loop van de periode 1980-1985". Wie precies in dat tweede kollege zetelde, vertelt hij echter niet. Al bij al toch wel een merkwaardige toestand dus: in 1910 formuleren liefst drie specialisten een wereldschokkende stelling. Tot ongeveer 1980 reageert geen mens daarop. En tussen 1980 en 1985 wordt er een kollege van experts gevonden, die deze stelling bevestigen, maar daar niet voor willen of durven uitkomen.

Godsdienstvreter?

Nu wil ik best aannemen dat het waar is wat Somers beweert, dat zijn boek tot stand kwam "na vele discussie met psychiaters". En ook, dat het gebaseerd is op "koel, objectief onderzoek" (p. 11). Somers is trouwens geen godsdienstvreter of Antikrist: "Voor de auteur van dit boek was het schrijven een pijnlijke ervaring" zo schrijft hij. "Als overtuigd en consequent Christen deelt te moeten vaststellen dat men bedrogen uitkomt, dat een deel van de leefregels mogelijk ideeën zijn van een krankzinnige, dat men van de jeugd af verkeerd georiënteerd werd, en dat men praktisch een heel leven aan waardelose onzin heeft vergooid" (p. 133). Maar van de weeromstuit lijkt hij dan toch in het ander uiterste te zijn gevallen: "Stap voor stap voelden we de dwang van irrationele dogma's van ons afvallen (...). We hopen dat dit

rapport even bevrijdend zal aangevoeld worden door de lezer. (...) dat het een einde zal stellen aan de skrupules die de volle erkenning van de waarheid en het onbevengene wetenschappelijk onderzoek in de weg staan...".

Overtrokken ambities

Somers rekent er blijkbaar op dat zijn onderzoek een beter lot zal beschoren zijn dan dat van zijn voorgangers uit 1910. Of dat zo zal gebeuren, durf ik echter betwijfelen. Niet omdat ik Somers' hypothese niet uitdagend of interessant vind. Wel omdat ik vind dat hij teveel wil bewijzen. Hij wil noch min noch meer "de volle erkenning van de waarheid en het onbevengene wetenschappelijk onderzoek". Als ik zoiets lees word ik altijd dramerig in mijn maag. Want - eerlijk - dat vind ik onzin, een waangedachte, parafrenie bijna. Om de doodeenvoudige reden dat zowel historisch als psychiatrisch onderzoek uit de aard van hun wezen niet zoiets kennen als de waarheid en het onderzoek: er bestaan aspecten

gerechtelijke expertise". Dit houdt in dat eerst feitelijke mededelingen uit het verhaal worden gehaald. Van deze mededelingen wordt vervolgens de specifieke structuur nagegaan. Daaruit groeit een werkhypothese. Om van die hypothese over te gaan naar de waarheid, volstaat volgens Somers een bewijs van "absolute coherentie". Dat wil zeggen, "dat er geen element kan gevonden worden dat de hypothese uitsluit, en dat alle elementen als samenhangend met de hypothese kunnen verklaard worden" (p. 18-19). Op dezelfde manier heeft men eeuwenlang aangenomen dat alle zwanen wit zijn. Tot Australië ontdekt werd. Daar bleken zwarte zwanen te zijn. Waarmee ik maar wil zeggen: de methode die Somers hier aanbeveelt kan op zijn best tot een waarschijnlijkheid leiden maar nooit tot een absolute zekerheid. Toch beweert hij: "Dit belet niet dat in het gunstigste geval de zekerheid die bereikt werd de grootst mogelijke is die kan bereikt worden, en soms zo groot dat een aanvullend onderzoek alleen overbodige luxe zou zijn" (p. 19). Of, met andere woorden: de

onderzoek zelf aanvat. Hij begint met de affirmatie dat "het historisch bestaan van Jezus bijvoorbeeld niet meer in twijfel wordt getrokken" (p. 23). Dit is niet slechts een vooroordeel, dat is gewoon niet waar. Ook Pol Moyaert wees er al op toen hij Somers' boek recenseerde in *De Morgen* (14 augustus 1986): nog in 1976 publiceerde Pierre Krijbolder een bijzonder indringende analyse *Jezus de Nazoreër*, waarin hij botweg ontkende dat er ooit een historisch personage met die naam bestaan heeft. De Jezusfiguur was volgens Krijbolder, die zich net als Somers een kristen noemt, geen persoon, maar de *verpersoonlijking van een ideologie*. Ieder afzonderlijk evangelieverhaal zou slechts bedoeld zijn om telkens één aspect van die ideologie te propageren. Een koerante methode in een tijd dat het spreken met beelden veel gebruikelijker was dan het spreken met argumenten en redeneringen. De vergelijkende studie die Krijbolder vervolgens maakt van de *Joodse oorlogen* van Flavius Josephus en de evangelien, is bijzonder indrukwekkend. Stukken indrukwekkender dan die van Somers, maar - voor zover ik het heb kunnen nagaan - in de vakliteratuur volkomen doodgewone. En ook Somers doet hier alsof hij het werk van Krijbolder niet kent.

Stilzwigen

Nochtans: indien er een oordeel zou moeten geveld worden over de authenticiteit van een ander historisch personage dan Jezus op basis van bronnenmateriaal dat er omtrent Jezus bestaat, dan zou geen enkel ernstig historicus tot het bestaan van de persoon in kwestie durven besluiten. Er is niet alleen het feit dat de evangelies - dat geven ook de moderne eksegeten toe - bijzonder tendentius zijn en vol van innerlijke tegenspraken (die tegenspraken bestaan overigens niet alleen tussen de diverse evangelien, maar ook binnen één en hetzelfde - denk maar aan Mattheus waar Jezus de ene keer roept dat hij "het zwaard brengt", de andere keer dat wie het zwaard gebruikt, door het zwaard vergaat). Maar bovenop deze evangelische spraakvervalsing is er ook het indrukwekkende stilzwigen van die belangrijkste getuige, van Flavius Josephus. Flavius Josephus was een Joods kroniekschrijver in Romeinse dienst, een jonger tijdgenoot van Jezus. Hij heeft ontzettend gedetailleerd het Joodse leven van zijn tijd beschreven. Overal waar hij controlebaar is blijkt hij bijzonder correct en geloofwaardig te zijn. In al zijn boeken vermeldt hij Jezus niet één keer. De twee passages die toch in die richting gaan zijn door filologen als late, vervalsingen ontmaskerd. Historici noemen een dergelijk stilzwigen een *argumentum e silentio*: het is als het getuigenis van iemand die aanwezig was op de plaats van de misdaad, maar in de beklaagde de misdadiger niet herkent. In onze moderne rechtsvoering volstaat zoiets voor een vrij-spraak. En in een normaal historisch onderzoek volstaat zoiets om op zijn minst zware twijfels te hebben bij de getuigenissen van de andere bronnen.

Statisch denken

Maar onderzoek naar de historiciteit van Jezus is inderdaad geen normaal onderzoek, daarin heeft Somers gelijk: het wordt getekend door een zo sterk apriorisme dat bepaalde vragen nauwelijks kunnen gesteld worden. Niet alleen de psychologische en psychopathologische benadering van de evangelien lopen dan ook volkomen mank. Dat is ook met de historische benadering het geval: Jezus moet bestaan, gewoon omdat zullen willen dat hij bestaat. En daar zullen noch Krijbolder noch Somers, met welke bewijsvoeringen dan ook, iets aan veranderen.

Blijft er de vraag naar de eigenlijke "expertise" van Somers. Ook die is niet echt au sérieux te nemen. Niet omdat hij geen interessante (maar in wezen toch wel voor de hand liggende) bedenkingen maakt. Wel omdat hij te ver gaat in zijn conclusies. Hij analyseert bijvoorbeeld een aantal evangeliepassages en besluit daaruit dat deze een parafren syndroom beschrijven. Tot zover kan ik hem volgen. Maar dan "Aangezien het onmogelijk moet geacht worden, dat, indien verscheidene getuigen onbetwist van wat zij in feite medeelen, tot een totaal samenhangend beeld schet-

sen van een parafren, zulk beeld zou uitgevonden zijn is derhalve de historische echtheid ervan sluitend bezemen" (p. 136). Wat een ongelooflijke gedachtesprong: tien verschillende mensen vertellen een verschillende grap over de gek van Geel. Vermits het uitsloten is dat tien verschillende mensen allemaal een totaal samenhangend en typisch beeld schetsen van een psychiatrisch patiënt, moet er in Geel één gek wonen die al deze straffe toeren op zijn actief heeft. Op die manier kun je ook het bestaan van Uilenspiegel, Peter Pan en J.R.Ewing bewijzen.

Maar wat meer is: Somers geeft hier een verbluffend staaltje weg van gebrek aan historisch inlevingsvermogen. Een bepaalde reeks syndromen wordt door een bepaalde gezaghebbende groep in het laatste deel van de twintigste eeuw als "parafren" geklassificeerd. Dus, zo konkludeert Somers, was deze reeks van syndromen doorheen alle eeuwen een bewijs van abnormaliteit. Het denken van Somers komt hier tot zijn kern: het is een volkomen statisch denken, dat totaal geen rekening houdt met wat historici "mentaliteitswijzigingen" noemen. Inderdaad: wat vandaag abnormal heet kan gisteren of morgen volkomen normaal en zelfs supernormaal heten. Vincent Van Gogh was voor veel van zijn tijdgenoten een zot, voor ons is hij een genie. Wie vandaag in deze samenleving in een instelling zit wegens ontremming, zou bij een nomadenkultuur een serieuze aanspraak kunnen maken op de prestigieuze titel "sjamaan". En de stigmata van Sint Fransiscus, in de dertiende eeuw een onomstotelijk bewijs van zijn heiligheid zouden - moest hij vandaag leven - uitgelegd worden als een psychosomatische oedipale fixatie. Wat blijft er op die manier over van de parafrenie van Jezus? Eigenlijk niet veel: al de syndromen die Somers analyseert, golden in die tijd niet als afwijkingen, maar als bewijzen van superioriteit. Indien er echt een individu heeft geleefd dat deze syndromen zo sterk in zijn persoon verenigde, dan was het niet meer dan normaal dat een deel van zijn tijdgenoten hem voor een "Zoon van God" hield (ook Alexander de Grote maakte aanspraak op die titel en hij zou vandaag de dag vergeleken worden met Adolf Hitler).

Denkoefening

Maar er is meer: Zelfs indien er niet zo'n persoon zou geleefd hebben. En er zou in bepaalde kringen een mythisch personage gekreëerd zijn als kapkot voor een ideologie. Dan was het volkomen logisch dat dit fiktieve personage bekleed werd met eigenschappen die Somers vandaag "parafren" noemt. Die eigenschappen zullen immers niet als een negatieve abnormaliteit zijn, maar als een bewijs van uitverkorenheid gezien zijn.

De lezer merkt het op: de manier zij ik terug bij de hypothese van Krijbolder. Die ik nog altijd de meest ernstige vind in het geheel het Jezusdebat dat nu al ongeveer 150 jaar oud is (indertijd werd het opgestart door de jong-Hegelianen, David Strauss). Dit debat is ver van afgelopen en zal waarschijnlijk ook nooit afgelopen raken. Ook Somers zou er beter aan doen de pretentie op te geven dat hij het laatste woord gezegd heeft.

Wat moeten we ondertussen met zijn boek? Ik zou zeggen: lezen. Al was het maar als denkoefening. Want, ontiaan van zijn hyper-wetenschappelijke pretenties staat er best knappe analyses in. Somers biedt ons niet - zo min als we dan ook - de waarheid aan. Hij biedt ons een manier aan om tegen een belangrijk aspect van de werkelijkheid aan te kijken. En dat op zich is altijd waardevol. Niet de waarheid over het verleden is immers belangrijk, maar wel dat deel van de waarheid dat wij bevatten kunnen, vandaag voor ons betekent.

Eddy Daniëls

van de historische waarheid, vormen van psychologisch onderzoek, benaderingswijzen van de feiten uit het verleden, gezichtshoeken om tegen het menselijk beleven aan te kijken. Maar er bestaat geen eenduidigheid - noch waar het ons kollektief verleden, noch waar het ons individueel verleden betreft. Er bestaat niet zoiets als één visie die eens en voor altijd af is. De mens is - gelukkig maar - een te kompleks dier om in dergelijke mechanische en klinische schema's gevangen te worden. Dat Somers dat niet beseft waar het de geschiedenis betreft, kan hem vergeven worden, hij is geen historicus (vele historici weten dat trouwens ook niet). Maar dat hij dat niet weet van één van de terreinen die hij toch zou moeten beheersen, de psychopathologie, bewijst slechts één ding: hij is een psycholoog-oude-stijl, een psycholoog die het verschil tussen *erkennen* en *verstehen* niet begrepen heeft. Het soort psycholoog dus die, vanuit een gebrek aan ingebouwde bescheidenheid, de menselijke psyche bekijkt alsof het een louter kausaal proces is. Dergelijke "specialisten" staan dan ook dadelijk klaar met etiketten als "normaal" en "abnormaal" en zij herleiden de intiem-menselijke ontmoeting van de hulpverlener tot de klient tot een klassificeren van syndromen. Het is volstrekt geen toeval dat dit type nog vooral in de forensische psychiatrie, in de gerechtspychiatrie dus, wordt aangetroffen.

Dat het schoentje daar dan ook wringt blijkt ten overvloede als Somers zijn "wetenschappelijke methode" beschrijft. Zijn onderzoek gebeurt "volgens de strikte methodes van de

menselijke belevenis hetzij als verhaal uit het verleden, hetzij als eksistentieel gebeuren in het heden, wordt herleid tot een simpele steekkaart. Een steekkaart die door een ekspert, op basis van een beperkt aantal feiten, wordt ingevuld. En die vanaf dan als volledig wordt beschouwd. Somers, zelf overduidelijk gefrustreerd door de seminarie-waarden die hij ooit geslikt heeft, verdedigt hier een moderne versie van *Roma locuta, causa finita*. Een versie waarbij het gezag van het Vaticaan vervangen is door dat van de nieuwe biechtvader, de moderne tovenaer, de ziele dokter.

Vooroordelen

Om de armoede van zijn metodiek nog eens ekstra te beklemtonen stelt hij bovendien: "De expert heeft geen vooropgezette mening". Hij verdedigt hierbij een empirisme dat wetenschappelijk volstrekt onhoudbaar is. Ieder denken gebeurt immers vanuit een bepaalde metafoer. Deze metaforen "vestigen onze aandacht op een bepaald aspect van de werkelijkheid", schreef Max Wildiers nog recent. "Maar meteen leiden zij de aandacht af van de andere aspecten en geven ons een eenzijdig en dus onvolmaakt beeld van de werkelijkheid" (*Standaard der Letteren*, 23 augustus '86). Anders gezegd: het zichzelf "zonder vooroordeel" verklaren is op zich al een vooroordeel.

Hoe sterk die vooroordelen bij Somers zelf wel zijn, blijkt overduidelijk vanaf het moment dat hij zijn

H. Somers, *Jezus de Messias*, Epo-Berchem, 143 p., 400 fr. P. Krijbolder, *Jezus de Nazoreër*, Wetenschappelijke Uitgeverij, Amsterdam, 1976, 220 p., waarschijnlijk uitverkocht.

De ervaring van de afgrond

Achtste Europees Poëziefestival

Indien de Griekse filosoof Plato zijn zin had gekregen, dan zouden er nog nauwelijks dichters op het aardoppervlak rondlopen. In zijn opvatting van de ideale Staat is er geen plaats voor poëzie, die slechts een afbeelding is van een afbeelding van de wereld van de Ideeën. De dichters met andere woorden hebben weinig te maken met de werkelijkheid. Toch hebben ze zich gehandhaafd, de dichters. Het is een taai ras van dolende ridders gebleken. Ze lopen nog steeds rond en nog steeds weet de Staat niet wat met hen aan te vangen. De dichters lopen verloren; het zijn verdwaalden die mekaar soms kruisen voor enkele uren tijdens een poëzievoordracht, om daarna weer hun eigen eenzame weg te gaan. Voor het achtste "Europees Poëziefestival" komen zij enkele dagen samen in onze universiteitsstad.

In de week van 21 tot 26 oktober ontmoeten dichters uit meer dan twintig verschillende landen elkaar in Louvain-la-Neuve/Leuven rond het thema "de ervaring van de afgrond". Het thema is ontleend aan de poëzie van de Franse negentiende eeuwse dichter Charles Baudelaire ("L'expérience du gouffre"), maar, zo luidt de programmabrochure, "het is meer dan ooit actueel. Apartheid, vervreemding, honger, holocaust... Poëzie reageert als de onrustige naald van een seismograaf". De "afgrond" omvat zowel individuele als collectieve ervaringen van het "Kwaad". In de poëzie legt de dichter getuigenis af van die ervaringen.

De dichter is bij uitstek een *konservatief*: hij bewaart wat niet mag verloren gaan, wat niet mag vergeten worden. Hij onthult wat andere proberen te verdoezelen. Hij verzwijgt de pijn niet, de wanhoop niet, de vernedering niet, de onmenselijkheid niet. Poëzie toont de afgrond, de gapende muil van Hades, het veelkoppige monster van het Kwaad. De dichter voert zijn strijd met het enige wapen dat hij heeft: de taal. De taal is het geheugen van de mensheid: onze gedachten, onze gevoelens en onze ervaringen kunnen slechts bewaard worden als ze vorm hebben gekregen

in taal. Misschien is poëzie op haar beurt het geheugen van de taal?

Poëzie versus newspeak

De grootste vijand van de poëzie is de *Newspeak*. Newspeak is de taal van de machthebbers, de retoriek van collectieve ideologieën, de subtiele verleiding van de mode, de reclame, de consumptie-industrie. Newspeak wist het geheugen van de mensheid uit, tracht de afgrond te verdoezelen, hem minder afschuwelijk te maken dan hij is. Waar er geen respect is voor het woord, is er evenmin respect voor degene die het woord spreekt. De verantwoordelijkheid van de dichter voor zijn taal is een sociale verantwoordelijkheid. Of zoals de Engelse dichter W.H. Auden het omschrijft: "Een dichter, als dichter, heeft slechts één politieke plicht, namelijk dat hij, te midden van de taalkonsumptie, een voorbeeld geeft van concreet gebruik van zijn moedertaal. Als woorden hun betekenis verliezen, komt de brute kracht aan de macht." Is het toevallig dat schrijvers als eerste gemuiktorf worden als in de Staat die brute kracht aan de macht komt?

De afgrond van het beleid

Wij prijzen onszelf gelukkig dat we leven in een Staat waarin het woord nog steeds vrij is, zo vrij dat de overheid zich steeds minder de moeite getroost die vrijheid (financieel) te beschermen. We spraken met Eugène van Itterbeek, algemeen sekretaris van de Europese Vereniging ter Bevordering van de Poëzie en hoofd van de Europese Poëziebibliotheek.

Veto: Zoals zovele culturele instellingen heeft ook de "Poëziebibliotheek" te kampen met financiële moeilijkheden.

E. van Itterbeek: "Dat klopt. Wat het personeel betreft, werken we hier met BTK-projecten, wat de continuïteit natuurlijk bemoeilijkt. Ikzelf als projectleider probeer in te staan voor die continuïteit. Tot nu toe werd ik betaald door de nationale regering, door het ministerie van onderwijs. Vanaf nu val ik onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap, maar of we daadwerkelijk financiële hulp krijgen, is nog niet zeker. Daar zijn verschillende redenen voor. In een klein land als het onze zijn er steeds de onvermijdelijke partijpolitieke belangen. Het is geen geheim dat ik geen liberaal ben en dus niet thuishoor in de ruil van cultuurminister De Wael. Een andere reden waarom men geneigd is de geldkraan toe te draaien, is dat de "Poëziebibliotheek" op de een of andere manier geassocieerd wordt met de Leuvense universiteit. Het is echter toevallig dat we in Leuven gevestigd zijn. We willen ons bewust neutraal opstellen. We onderhouden ook goede contacten met andere universiteiten, zoals de universiteiten van Luik, Louvain-la-Neuve, ULA, enz..."

Veto: Hoe zal de Vereniging haar bestaansrecht verdedigen naar de minister toe?

E. van Itterbeek: "Er zijn op dit ogenblik plannen voor een onderzoek naar de plaats van de poëzie in het onderwijs. Ik zal nog deze week een nota sturen naar de minister waarin ik hem een aantal voorstellen doe. Eerst en vooral zou er voor ons land een evaluatie moeten gemaakt worden van de lezingen die auteurs komen geven op scholen. Die lezingen bestaan aan een aantal jaren, maar er is nog nooit diepgaand over nagedacht."

"Een tweede punt dat ik zou willen gerealiseerd zien, is een Europees Onderzoek naar de literaire vorming van jonge mensen. Het is duidelijk dat de meeste jongeren niet langer in staat zijn de taal van de poëzie te dekodieren. Zij begrijpen wel de filmtaal, maar de poëzie dreigt voor hen, ten onrechte, ontoegankelijk terrein te worden. Rond die problematiek kan en moet een Europees colloquium georganiseerd worden om een inventaris te maken van de stand van zaken in de verschillende Europese landen. Dat zou een waardevol initiatief zijn vanuit de Vlaamse Gemeenschap naar de Europese Gemeenschap toe, met op nationaal vlak onmiddellijke consequenties voor het literatuuronderwijs..."

"Tenslotte moet het mogelijk zijn op Europees niveau aan culturele uitwisseling te doen: een lersche dichter komt voorlezen in Vlaamse scholen, een Vlaamse dichter kan zijn werk gaan voorlezen aan Duitse leerlingen... Dat project zou daarenboven het vertalen van poëzie in een Europese context stimuleren."

Veto: Het "Poëziefestival" wordt dit jaar voor de achtste maal georganiseerd. Is dat een bewijs voor de leefbaarheid van een dergelijk festival?

E. van Itterbeek: "We hebben een vast publiek. We hebben ook contacten gelegd met het ministerie van onderwijs voor lezingen op scholen. Maar vanuit Vlaanderen is daar geen enkele respons gekomen. Dat heeft me erg ontgoocheld. Een direct gevolg daar-

van is dat de zwarte Zuidafrikaanse dichter Siphos Sepamla uit Soweto niet in Vlaanderen zal voorlezen, wel in Luik. De gemiste kans is des te groter omdat het niet zo vaak gebeurt dat een zwarte anti-apartheiddichter op festivals verschijnt."

"We proberen dit jaar ons publiek te verruimen. Het festival bestaat grosso modo uit twee delen. Er zijn de lezingen die overdag gehouden worden en 's avonds is het "festival"-gedeelte. Ik wil er op wijzen dat de lezingen volledig gratis zijn en voor iedereen toegankelijk. Ook met de avondfestiviteiten proberen we een groter publiek te bereiken. Er is een drankreuzie in samenwerking met 't Stuc (22 oktober) en er is een poëzieavond in Alma II (23 oktober) waarop enkele grote namen uitgenodigd zijn (Hugo Claus, Gust Gils, Bert Schierbeek, Ed Keefling...). Met die twee avonden mikken we vooral op het studentenpubliek."

Veto: "Leuven Litterair" is pas voorbij. Twee festivals in een tijdspanne van één maand. Is dat niet een bewijs van slechte planning en overaanbod?

E. van Itterbeek: "Ikzelf zit in het organisatiecomité van "Leuven Litterair" en vind het inderdaad een spijtige zaak. Ik heb er voor gepleit om beide festivals in mekaar te doen opgaan, met het programma van "Leuven Litterair" als opening of als sluitstuk van het Poëziefestival. Dat is niet gebeurd. In elk geval moeten we opnieuw nadenken over de formule van "Leuven Litterair". Ik had de indruk dat er dit jaar meer publieke belangstelling was dan vorig jaar. Het is bijzonder moeilijk het publiek een hele dag te boeien met het voorlezen van poëzie. Zo een langerekt programma brengt men beter terug tot enkele uren intensieve voordracht. Ik denk dat het publiek daar meer aan overhoudt."

Erwin Jans

Inlichtingen i.v.m. het festival zijn te verkrijgen in de "Europese Poëziebibliotheek", Blijde Inkomststraat 9, B-3000 Leuven (016/23.53.51).

Intelligent

Sinds *De Standaard met Cultuur & Wetenschap* is begonnen kunnen de cultuureddacteurs nu, net als Manu Ruys (zij het iets kluchtiger), men mening kwijt in een *Redactionele kolom*. Deze kolom kreeg de suggestieve naam & mee, en ze bevat voornamelijk de hersenkronkels van Jef De Roeck, Marcel van Nieuwenborgh, Guido Van Hoof, Gaston Dumez en Jan van Howe.

Aan openhartigheid is er geen gebrek. Zo plantte Van Nieuwenborgh onlangs zonder skrupules de volgende volzin neer: "Door de reclamedeskundigen wordt gewoonlijk gemikt op het intelligentiekotient van een 14-jarige, en daarmee zit men dan gegarandeerd op de golftegen van de modale burger."

De Vlaamse Intelligentsia: eindelijk heeft ze haar eigen voortreffelijkheid geherwaardeerd.

Antikonceptierage

Het geniale van de huidige besparingsmaatregelen die de onderwijssector kreeg opgedrongen, ligt in het feit dat ze samenvallen met de eerste effectieve gevolgen van de denataliteit. Aldus kan de overheid de voelbare vermindering van het aantal eerstejaarsstudenten rustig toeschrijven aan de generatie die al te gretig de antikonceptierage volgde.

Wat er ook van moede zijn, het was opvallend rustig in de hallen gedurende de eerste twee weken van september. Zo kalm zelfs dat op een gegeven moment (vrijdag 12 september om 10.43 uur) een olijkerd volgend bericht doorheen de inschrijvingszaal liet weergalmen: "De inschrijvingen worden 20 minuten opgeschort wegens gebrek aan studenten." Er viel zwaar een glimlach te bespeuren op het gelaat van de moedige boycot-militanten...

Nomen est omen

Wat bezuinigingen op het Universitair onderwijs betreft, daar weten onze Noordbruners eveneens een aardig woordje over mee te praten.

Men is in Nederland eveneens bezig met

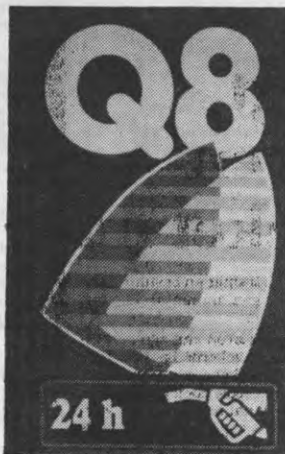
een grondige verandering in het systeem van Hoger Onderwijs, met zelfs enkele belangrijke structurele maatregelen als toetje.

In het land waar men nogal graag goochelt met afkortingen en letterwoorden is onder andere ook een 'Wet op het wetenschappelijk onderwijs' in voege getreden, waardoor Hogescholen nu ook de titel van Universiteit meekregen. In Tilburg zat men er echter danig mee verveeld: de Katholieke Hogeschool zou er in het vervolg gewoon 'Katholieke Universiteit Tilburg' heten. Niets aan de hand zou je zeggen, maar de afkorting daarvan zou natuurlijk een en ander minder vanzelfsprekend maken. Om daaraan te verhelpen en elke dubbelzinnigheid te vermijden, heeft men Tilburg dan maar gewoon vervangen door 'Brabant'...

(uit de Volkskrant, 30-8-86)

De zevende dag

Het Volk is een dagblad voor de kristelijke (lees katholieke) arbeiders uit ons lande. Het begrip 'wereldsolidariteit' indachtig kijkt zij dan ook wel eens over de eigen nationale fabrieksmuren heen, op zoek naar (katholiek) wereldnieuws. Polen is dan ook één van de troeteldiertjes. Op donderdag 7 augustus was het weer zover. "Vakantie voor Walesa jr" was voorpaginanieuws. Onder een foto van de zestienjarige zoon van de poolse Houthuys volgde een toelichting. Bogdan kwam voor drie weken naar Frankrijk om zijn kennis van de Franse taal wat bij te schaven. Lech Walesa zelf en zijn vrouw bleef samen met de zeven andere kinderen in Polen. Blijkbaar gaat het nog zo slecht niet aan de andere zijde van het gordijn. Want welke Vlaamse arbeider met acht kinderen (zou die overigens nog te vinden zijn?) is in staat om één van die kinderen voor drie weken naar Parijs te sturen voor een taalkursus?

peperdure campagne (230 miljoen gulden) van Kuwait Petroleum om haar merknaam Gulf te wijzigen in Q8 lijkt een catastrofe te worden. Een gelijklopende naam 'Q' voor motorolie bestond al. Voor een peulschillette (nou ja, in vergelijking met het eerstgenoemde bedrag dan toch) van een kleine duizend gulden had de firma vooraf door een merkenbureau kunnen laten nagaan of dit reeds het geval was. Nu heeft de Engelse oliemaatschappij Alexander Duckham and Co in Haarlem een kortgeding aangespannen met als eis een algemeen verbod op de naam Q8 in de Benelux. Dit alles op straffe van een dwangsom van circa 50 duizend gulden per dag. Om deze put te vullen zullen heel wat benefietconcerten nodig zijn. Q-aid in plaats van Q8. Overigens wie goed kan tellen merkt al gauw dat er nog negen letters na de Q komen. Q-nine dan maar, met als herkenningstekens twee (woestijn)konijnen, of leven daar geen van dergelijke beestjes? Ook dit alternatief is echter niet bruikbaar want voor één keer zat het venijn niet in de staart maar in de Q (al wordt deze letter wel meer voor de achterzijde gebezigd).

Vierletterwoord

Om een goede traditie in ere te houden: seks in Veto. Met enige voldoening stelde Het Laatste Nieuws (23/24 augustus) vast dat de seksuele revolutie in Zweden is doodgebloed. Wetenschappers kwamen namelijk tot de vaststelling dat slechts twee procent van de getrouwde of samenwonende Zweden verklaarde hun partner ontrouw geweest te zijn in de afgelopen zes maanden. Daarenboven zouden van de jongemannen beneden de 20 jaar zonder vaste partner, 83 procent de afgelopen maand geen geslachtelijk verkeer gehad hebben.

Ter ondersteuning van deze verklaringen blijkt dat het aantal gevallen van gonorrhoe daalde van meer dan 14000 in 1981 tot minder dan 3000 vorig jaar. De angst voor Aids heeft er naar verluidt wat mee te maken, waar hebben we dat nog gehoord?

Toch heeft de zogenaamde seksuele revolutie iets opgeleverd. Onderzoeksrapporten worden publiekelijk bekend gemaakt. Iets wat bij ons nog vaak onmogelijk blijkt. In een doorlichting van het seksuologisch onderzoek in Vlaanderen stelde Freddy Deven het als volgt: "Het komt ook voor dat empirische onderzoeksresultaten slecht moeilijk hun weg in een publicatie blijken te vinden. (...) Recenter kostte het nogal wat moeite vooraleer de resultaten konden gepubliceerd worden van de dienst Studentenvoorzieningen (KU/Leuven) inzake het seksueel en anticonceptief gedrag bij 250 eerste- en 209 laatstejaarsstudenten (Ramakers 1986)" (Handboek seksuele hulpverlening afl. 11 juli 1986). Het zou nochtans interessant zijn een vergelijkende studie te maken van het seksuele gedrag van de student en van zijn leergedrag. Kwestie van tijd afwijkingen op te sporen.

Lenin

... Natuurlijk kan een aanhanger van de proletarische revolutie compromissen of overeenkomsten met kapitalisten sluiten. Het hangt er helemaal van af om wat voor een overeenkomst het gaat en onder welke omstandigheden ze wordt aangegaan...

Wladimir I. Lenin 1920.
In: Lenin, een keuze uit zijn werken, uitg. Progress, Moskou 1975.

Q-what?

In dezelfde Volkskrant wordt aandacht besteed aan wat wellicht de grootste commerciële flater van het jaar zal worden. De

De keuzes van de gelovige

Traditiegetrouw opende het academijsjaar onder grote publieke belangstelling met een eucharistieviering in de Sint-Pieterskerk. Het probleem van een nokvolle kerk bij de openingsviering is niet van dit jaar, maar wel bijzonder akuit omdat een gedeelte van de ruimte wegens herstellingswerken afgesloten is. De overblijvende middenbeuk werd volledig in beslag genomen door het academisch personeel en de genodigden. De talrijk aanwezige studenten vonden een plaats in de zijbeuken of bleven rechtstaan. De viering werd verzorgd door de Universitaire Parochie en opgeleust door het Leuvens Universitair Koor en het Universitair Harmonie Orkest. Prof. H. Servotte, pastor van de Universitaire Parochie, ging voor en sprak de homilie uit.

Het openingsgebed stond in het teken van het respect voor de verscheidenheid die de rijkdom uitmaakt van de academische wereld. Wat de gelovigen in al hun verscheidenheid bindt, is het besef dat zij allen uiteindelijk in hun handelen en denken voor God staan. De eerste lezing citeerde twee passages uit het Boek der Wijsheid, waarin de kracht en de inspiratie van de geest bezongen en afgesmeekt wordt. In zijn homilie hernam prof. Servotte deze thema's in de hem kenmerkende bedachtzame formuleringen. Hij opende zijn betoeg met een terugverwijzing naar de evangelielezing (Lk. 4, 16-19) waarin verteld wordt hoe Jezus in Nazaret een passage voorleest uit de profeet Jesaja waarin de komst van de Zoon van God aangekondigd wordt. Jezus omschrijft op die manier zijn levensproject, maar hij doet dat met de woorden die door de traditie zijn overgeleverd. Hij is met andere woorden niet de volledig autonome meester van zijn leven. Zijn levensproject maakt deel uit van een opdracht die hem als individu te boven gaat en waarvan God de initiator is.

Uit dat evangelieverhaal distilleerde Prof. Servotte een drietal punten die iedere gelovige aangaan. Vooreerst is de gelovige niet heer en meester over zijn leven. Hij beseft dat er een opdracht bestaat waarnaar hij zich moet richten als hij zichzelf gelovig wil noemen. Iedere dag worden we voor keuzes gesteld: kiezen we voor onszelf of kiezen we voor de anderen. De spreker richtte zich vooral tot het academisch personeel met keuzemogelijkheden als: kiezen we voor eigen roem of kiezen we voor de studenten, kiezen we voor het leven binnen de universiteit of voor het leven erbuiten, kiezen we voor lukratieve bezigheden of kiezen we voor minder gehonoreerd wetenschappelijk onderzoek... De keuze van de gelovige wordt bepaald door zijn vermogen om zich te richten naar Gods wil. Inzicht in de wil van God is voor de gelovige de ultieme wijsheid. Een wijsheid die niet uit onszelf komt, maar een genade is van de Geest.

Verder aanvaardt de gelovige dat zijn opdracht die hij niet kan overzien. Dat besef leert hem gevoel voor humor en een instelling van mildheid. Falen is ingebouwd in ieder menselijk handelen. Wie zich bewust is van het grotere geheel, relativiseert zijn eigen aandeel daarin en brengt waardering op voor het werk van iedereen.

Maksimum

Het is ontgensprekelijk zo dat we in een wereld leven die weerstand aan ons biedt. De materie geeft haar geheimen niet gemakkelijk prijs. Toch kunnen we alleen in confrontatie met die vaak ondoorzichtige realiteit onszelf worden. Die confrontatie is niet mogelijk zonder de nodige sterkte en volharding die voor de gelovige geschenken worden door de Geest.

Wijsheid, humor, mildheid, sterkte en volharding. Niet alleen de gelovige zal er de waarde van onderschrijven, maar voor hem hebben ze een andere dimensie, een ander perspectief dan voor de niet-gelovige: het perspectief van een uiteindelijk goddelijke zin van het menselijk bestaan. Geloven is verre van eenvoudig, ook niet voor degene die zichzelf gelovig noemt en misschien vooral voor hem niet omdat hij alle konsekventies van zijn geloof moet aanvaarden. Als ik de spreker goed begrepen heb, dan is geloven voor hem geen hoera-beleving, geen uitzingen van Gods naam, geen "goed-gelovig" vertrouwen in de goddelijke voorzienigheid. Geloven is een levenshouding waarin het zoeken naar de wijsheid van God gerelativeerd wordt door het besef van menselijke onvolkomenheid. Volharding en doorzettingsvermogen gaan hand in hand met mildheid jegens zichzelf en jegens anderen. Het lijkt op een minimumprogramma dat tegelijkertijd het maximum is dat we als mens kunnen bereiken. Dit is in elk geval een vorm van geloof die voor mij opnieuw betekenis krijgt, een programma dat ik kan ondertekenen.

Erwin Jans

Akademische Zitting

vervolg van p. 1

toekomst die "heerlijk onzeker" is. Het doel van de mens is te worden wat hij is: mens, volwaardig mens. Zo is het uiterst belangrijk dat de student zichzelf vindt, dat hij niet voorbijgaat aan zichzelf.

Na een verzorgd muzikaal intermezzo door het koperensemble van het Lemmensinstituut volgde de toespraak van het wetenschappelijk personeel. Jan Goossenaerts beklagde zich net als Dilleman over de dreiging die het gebrek aan financiële middelen voor ernstig onderzoek vormt. Opnieuw werd de beleidsvoerders gevraagd "rekening te houden met de noden van de samenleving en de zo unieke rol van de universiteit waar te maken".

De toespraak van de studenten tenslotte, altijd goed voor wat leven in de brouwerij, concentreerde zich zoals verwacht op de situatie van de student.

Graag hadden ook de studenten een "videoclip" gemaakt — er was een volstrekt nietszeggend promotiefilmje te zien na de toespraak van de rektor —, maar daarvoor was er geen geld. En om geld draait het allemaal. Deze besparingsmaatregelen werden nog eens aangeklaagd, terwijl ook het "verbod" om eerste kan te bissen in geneeskunde werd bekritiseerd. Geert Van Eekert bekleemde tenslotte dat de studenten het stilaan beu zijn dat er zo gehandeld wordt. Hij beloofde dat ze zich zouden blijven verzetten met "de hardnekkigheid die al verschillende regeringen had doen vallen", en riep tenslotte op om deel te nemen aan de Nationale Betoging tegen de regeringsmaatregelen, volgende week in Brussel.

De toespraak van de studenten kende heel wat bijval, en met "een liedje" werd de Akademische Zitting afgesloten.

Koen Van Muylem

Geen drempel of mikro waren hoog genoeg om 'David' van Eekert te beletten gevat in te spelen op de woorden van 'Goliath' Dillemans. (Foto: Peter Vermeiren)

Advertentie

STUDENTEN!...

typ zelf uw thesis en volg een cursus DAKTYLOGRAFIE bij:

ERASMUS
Bondgenotenlaan 123
3000 LEUVEN
tel.: 016/22 24 85

- elektronische schrijfmachines
- oefenmogelijkheden
- een vaste kursusprijs, ongeacht de tijd die u er over zet
- avond- en/of dagonderwijs
- doortlopende inschrijvingen

INFORMATIKA KURSUS VAN 20 UREN!

Werkwijze

- Elke leering
- ontvangt een gedetailleerde syllabus over de inhoud
- werkt aan een aparte computer tijdens alle lessen (dit kan omdat "Erasmus Informatica" beschikt over een volledig uitgerust computerlokaal)
- kan, naar wens, zelf gemaakt programma's testen in dit computerlokaal, buiten de lessen, in samenwerking met de lesgever.

Programma

Doel van de informatica: aanleren van de computertaal: BASIC
Praktische oefeningen gericht op: wetenschap, hobby, boekhouding, varië.
Creatie en verwerking van eigen gemaakte programma's.
Vrijblijvend informatiebrochure op aanvraag.
ERASMUSINSTITUUT
- Bondgenotenlaan 123 - 3000 Leuven
tel.: 016/22 24 85

Er was eens, in een land hier ver vandaan, een flinke jongeman. Hij heette Isidoor, zijn vader was dokter. Isidoor was primus perpetuus intelligentiae in het kollege van de paters Jozefieten, tot in zijn laatste jaar toe. Stel je voor! Voor papa dokter was het zo klaar als een klontje: zijn zoon zou gaan naar de grote universiteit in de dichtstbijgelegen grootstad, met de zegen van zijnheer pastoor. Isidoor stelde hen niet teleur. Hij had diep respect voor de weldelgeboeren deren professoren en haalde grote onderscheiding.

Maar leven is meer dan studeren, en onze Door had dan ook een vriend. Die heette Fons. Fons was twee jaar jonger, woonde in dezelfde buurt, en was ook altijd eerste van zijn klas. In de vakantie na Fons' laatste schooljaar maakte ze samen plannen: "Het gaat plezant zijn, hé Door, samen op kot."

Helaas, helaas, Fons ging werken bij Michelin; hij moest thuis kostwinner spelen, geld in 't bakke brengen. Dit was voor Isidoor een donderslag bij heldere hemel; hij was "pette totale". Hij besloot dan ook prompt: "Dit moet veranderen". Hij ruidde zijn veelbelovende universitaire loopbaan voor de strijd tegen dit mensonterende onrecht. Samen met enkele gelijkgezinden begon hij frieten te bakken, kursussen te stencillen en in oude huizen koten in te richten. Het was duidelijk: 'drama's als dat van zijn vriend Fons moesten in de toekomst vermeden worden. Isidoor werd een pionier van wat men later de "demokratisering van het onderwijs" zou gaan noemen.

Er was eens... de studentenspeech

Ongeveer vijftien jaar later was er Alice, dochter van een dorpsonderwijzer, die samen met haar vriendin aan dezelfde unieft terecht kwam. In vergelijking met de tijd van Isidoor was Leuven voor haar een wonderland. Ze kon goedkoop gaan eten in de Alma, kreeg degelijke kursussen aan een matige prijs bij Acco en woonde op een toffe kamer in een gesubsidieerde meisjespeda.

En toch klopte er iets niet: haar vriendin Jo werd het slachtoffer van de willekeur van - wat ze kunnen noemen - een autoritaire prof. Dit had bij Alice een spontane emotioneel-afektieve frustratie tot gevolg, gepaard gaande met akute post-allergo anti-cyklonale aversivesschijnenselen, wat resulteerde in een kronisch gevoel van pseudo-neurotische depressiviteit. Kortom: ze voelde zich dus niet zo goed. Ze ging zich actief inzetten voor de rechtzekerheid van de student, een daadwerkelijke inspraak en een democratische besluitvorming. Drama's als dat van haar vriendin Jo moesten in de toekomst vermeden worden. Profiterend van de stroomversnelling van '68 werd Alice voorvechtster van mede-beheer en interne demokratisering van de universiteit. Een degelijk examenreglement, het opstarten van monitoraten, vertegenwoordiging in de beheersorganen van de unieft. Het was ook haar werk binnen een goed gestructureerde studentenorganisatie met professionele krachten.

Maar voor Alice duurde de droom niet erg lang. Want uitgekend op het moment dat de eerste resultaten afgedwongen waren, pakte de overheid uit met een verdubbeling van het inschrijvingsgeld. "Neen aan de 10.000" was toen een veel gehoorde slogan. Toch betekende dit voor Alice dat ze moest gaan werken om alles te betalen. Haar engagement voor demokratisering kwam daardoor in het gedrang.

We zijn nu in 1986, en er is X. X had besloten om naar de universiteit te trekken. X zou er geneeskunde studeren, maar door een maatregel van de regering moest X in het eerste jaarslagen. Want bissen behoorde niet meer tot de mogelijkheden. X nam zich dan ook voor heel hard te studeren, geen 8 maar 10 uur per dag! X zou wel slagen. Tegelijk kwam X echter tot de ontdekking dat de te verwachten maximumbeurs (in tegenstelling tot de tijd van Alice) maar de helft van de studietoekost zou dekken. De beurzen zijn al 7 jaar niet meer geïndekeerd! Moedig als X was, nam X het koene besluit nog 10 uur per dag te gaan bijwerken. Zo kon X toch nog de studies betalen, en bleef er 4 uur nachtrust over. Hier breekt het verhaal plots af.

Ondertussen werd het Sint-Anna besparingsplan bekendgemaakt. Dit geeft de genadeslag. De blinde obsessie van Martens-Verhofstadt en hun besparingsvolmachten-TGV betekenen het einde van een echte sociale sektor: door de halvering van de toelagen gaan de prijzen van

studentenrestaurants en -huisvesting fors de hoogte in; sociale en medische dienstverlening komen in het gedrang. Het inschrijvingsgeld wordt aan de KUL, in tegenstelling tot de VUB en de RUG met 30% opgetrokken tot 14.500 frank. Daarin hebt U, mijnheer de rektor, samen met uw professorenkorps een zware verantwoordelijkheid.

De besparingsreijn à grande vitesse is voor X fataal geworden. Ik kom juist van de begrafenis. X is overleden, nog voor X als student kon geboren worden. We kennen de echte naam van X niet. We weten niet of het een jongen of een meisje was. Martens-Coens, U pleegt een abortus!

Ziedaar, een dergelijke speech had U van ons wellicht verwacht. Maar zo praat iedereen. U, Meneer Dillemans, zei in het openbaar: "Ik ben voor demokratisering". En toch bent U op dit ogenblik de enige die het inschrijvingsgeld met 30% verhoogt. U, Meneer Coens, zei in het openbaar: "ik ben tegen numerus clausus". Maar in de praktijk kunnen we alleen maar constateren dat U er één hebt ingevord.

Dus, zoals Shakespeare al zei: "Words, words, words...". Maar wij zijn dat kotsbeu, want wij zijn de studenten die het nog maar net kunnen betalen. En morgen zijn wij de ouders van de kinderen die hier niet meer zullen geraken. Wij studenten zullen daar tegen blijven vechten, met diezelfde hardnekkigheid waarvoor reeds eerder regeringen gevallen zijn. Op 16 oktober betogen wij in Brussel. Als julle het echt zo goed menen, kom dan maar af. Dan kunnen we zien of U bereid bent de daad bij het woord te voegen.

En we zullen nu nog maar een liedje zingen, zeker...

Geen consensus VUB: de cijferdans

De Vrije Universiteit Brussel is de enige Vlaamse unief waarvan de Raad van Beheer besliste het inschrijvingsgeld voor het academiejaar '86-'87 op 10.000 fr te houden. Daarmee was de VLIR-konsensus van 13.000 fr definitief doorbroken. De rol van aftredend VUB-rector Steenhaut in de hele zaak is zonder meer eigenaardig te noemen. De ene dag kwam hij binnen de VLIR met de andere rektoren tot een akkoord om 13.000 fr te vragen en een dag later verdedigde hij voor de Raad van Beheer van de VUB de 10.000.

net zoals aan de RUG, was dit niet gebeurd. Dit betekende dat de 13.000 fr die aan beide uniefs gevraagd werd feitelijk onwettig was.

Hoger, lager

Op grond van deze juridische argumentatie besliste de RUG op donderdag 18 september om voorlopig niet meer dan 10.000 fr te vragen. Van dat ogenblik leken de inschrijvingsgelden net beursberichten die konstant in waarde stegen of daalden. Een dag na de beslissing van de Gentse Raad van Beheer verklaarde Steenhaut dat de VUB ook terug naar de 10.000 ging. Ongeschiedelijk was de VLIR-konsensus verbroken.

De daaropvolgende dinsdag, na een vergadering, verklaarde een woordvoerder van de VLIR echter dat de consensus behouden was. Alle uniefs zouden dus weer 13.000 fr vragen.

De ogen waren toen gericht op de Raad van Beheer van de VUB die een dag later, woensdag 24 september, een beslissing zou nemen. Op die Raad van Beheer legde rector Steenhaut eerst het advies van de VLIR om te verhogen tot 13.000 fr uit om nadien het behoud van de 10.000 fr te verdedigen. Nadat ook de studentenvertegenwoordigers voor het behoud van de 10.000 gepleit hadden besliste de VUB uiteindelijk om in het kader van de democratisering van het onderwijs het inschrijvingsgeld voor het academiejaar '86-'87 niet te verhogen. Wel werd er aan toegevoegd dat er voor volgend jaar naar een nieuwe consensus met de andere uniefs zou gestreefd worden.

Volgend jaar?

Door de beslissing van de VUB is de VLIR in ernstige moeilijkheden geraakt. Haar imago van interuniversitaire overlegorgaan heeft een flinke deuk gekregen. Er moet nu alleen nog gewacht worden op de reactie van de RUG en de KUL. De Gentse universiteit zal er wellicht tweemaal over nadenken om het inschrijvingsgeld zoiets te verhogen, maar voor Leuven ziet het er minder rooskleurig uit. De KUL had voor 1 september tot de verhoging besloten en is dus wettelijk in orde. Het is weinig waarschijnlijk dat rector Dillemans zonder slag of stoot van de studenten op deze beslissing terugkomt.

Luc Van Overberghe
De Moel

Na de bekendmaking van de bezuinigingsmaatregelen van Sint-Anna was er binnen de Vlaamse Interuniversitaire Raad onenigheid over de stijging van het inschrijvingsgeld. Oskar Steenhaut was de enige die het inschrijvingsgeld ongewijzigd wou laten, terwijl de andere rektoren zelfs tot 16.000 fr wilden gaan. De Raad van Beheer van de VUB gaf Steenhaut toen het "vertrouwen" om binnen de VLIR naar een consensus van 13.000 fr te streven. Met deze consensus wou de VUB beletten dat enerzijds er een concurrentiestrijd zou uitbreken tussen de verschillende universiteiten er anderszijds dat het inschrijvingsgeld tot 16.000 fr zou stijgen. Uiteindelijk werd deze consensus door de VLIR aangenomen en vroeg men aan alle Vlaamse universiteiten 13.000 fr inschrijvingsgeld.

Ondertussen zaten de studenten niet stil en het Nationaal Actiecomité ging over tot een boycot van de inschrijvingen. Na twee weken bleek dat, door allerlei omstandigheden, de boycot alleen op de VUB succes kende. Op een bepaald ogenblik sprak de Dienst Inschrijvingen van 11% minder inschrijvingen in vergelijking met vorig jaar.

Onwettig

Naast deze boycot kreeg de VUB nog met een ander probleem af te rekenen. Begin september wees de Vereniging van Vlaamse Studenten erop dat in het Koninklijk Besluit van 21 augustus uitdrukkelijk staat dat de Raden van Beheer van de verschillende universiteiten een beslissing omtrent de verhoging van de inschrijvingen moeten nemen vóór 1 september. Aan de VUB,

BEZETTING COENS KABINET — Hoe meer de regering zich ontfermde over de heilige Sint-Anna, hoe ongeruster de studenten werden. Ze besloten dan ook wat weerwerk te bieden en richtten in februari een nationaal actiecomité (NAK) op, dat samengesteld is uit vertegenwoordigers van alle Belgische universiteiten. Op het einde van vorig academiejaar werd door het NAK beslist om vanaf september een boycot van de inschrijvingen te organiseren als protest tegen de verhoging van inschrijvingsgeld en de halvering van de sociale toelagen. Om de boycot aan te kondigen en hun ongenoegen ten aanzien van de regeringsmaatregelen te laten blijken, werd op donderdag 28 augustus het kabinet van Coens door een 30-tal afgevaardigden van het NAK bezet. Ze verbleven er ongeveer anderhalf uur en verschaften ondertussen een woordje uitleg aan de pers. Coens was wel niet aanwezig op zijn bureau. Naar verluidt was hij verstrikt geraakt in zijn eigen omzendbrieven. Kort voordien moet hij daar nachts geweest zijn, want het dubbel bed in de kamer naast zijn bureau was niet opgemaakt. Of had Coens tijdens het hazepad gekozen? (Foto Marc Sys)

ASR-Vormingsdriedaagse

W e weten het wel: het is voorbij, over, achter de rug, afgelopen. Maar we willen er toch nog heel even op terugkomen, kwestie van het ongelijk der afwezigen nog eens ekstra in de verf te zetten. De ASR-vormingsdriedaagse dus.

Een gezamenlijk initiatief van Sociale Raad en Kringraad, bedoeld om de kersverse en van entoesiasme blakende kringbestuurders een beetje op weg te helpen, een eerste initiatie te geven in het wonderde wereldje van het engagement.

Wanneer precies de vormingsdriedaagse voor het eerst werd georganiseerd (10, 15 jaar geleden?), weet geen mens zich meer te herinneren. Dat er tijdens de voorafgaande jaren beduidend meer volk was duidelijk wel. Nochtans was het ruimtelijk kader — Heiberg, op een boogscheut van Leuven en midden een aanminnelijk natuurkader gelegen — als altijd goed gekozen, en ook het tijdstip had gunstig moeten zijn.

Helaas, driewerf helaas. Slechts een 16-tal dapperen — waaronder 7 (zeven!) germainsten, 2 vrijgestelden en een tweetal ancients — vonden het de moeite waard om permanent in de

buurt te blijven en alle sessies mee te volgen. En de moeite waard was het blijkbaar wel, want de BRT-Panoramaploeg kwam de complete dinsdagvoormiddagssessie op pellicule vastleggen. Een sessie die trouwens vrij representatief was, want ze ging over de regeringsmaatregelen die ons een dag eerder al naar de Hallen hadden geleid voor een rondje boycot (het zo geroemde fieldwork, weet u wel), en een dag later tijdens de traditionele voorbereiding van de studentenspeech opnieuw ter sprake kwam.

Maar ook andere, even belangrijke zaken kwamen uitgebreid aan bod: de structuur en de werking van ASR/de nieuwe koepel (waar waart gij allen, structuurherformers?), de geschiedenis van de democratisering, de structuur van de universiteit en het mede-beheer (waar waar gij allen, studentenvertegenwoordigers?), en verder enkele actuele werkingspunten als De Wet op de Akademische Graden en Numerus Clausus. Kortom, alles wat een Kringraad- of Sociale Raad-afgevaardigde zoal moet weten om naar behoren binnen een raad te kunnen functioneren.

Misser

Maar een vormingsdriedaagse is meer dan louter kennisoverdracht. Het is evenzeer kennismaking, sfeerschepping, socialisering. En de sfeer was

zeker prima: het alma-eten was meer dan behoorlijk, de trappist toch zoveel beter, en de geest onder de deelnemers uitstekend. Een dubbel gemiste kans dus voor al diegenen die zijn thuisgebleven. Te veel werk? In de war met de LOKO/ASR-kwestie? Van niets afgeweten? Of gewoon desinteresse en gebrek aan geest? Wie zal het zeggen. Wij zeker niet. Maar we zullen onder het jaar wel eens zien.

Rudy Lanssens

Solidariteitsagenda

Dertien jaar vecht het Frente Polisario reeds tegen de Marokkaanse bezetting. En negen jaar al is er een Solidariteitsagenda om het Sahraouivolk te steunen in deze strijd.

Sinds de editie '86 gaat de opbrengst naar de oprichting van het "Centrum voor beroepsvorming in de Westelijke Sahara". De Solidariteitsagenda '87 is nu te koop in de Wereldwinkels en in de betere boekhandels. Hij is verkrijgbaar op 4 formaten (prijs van 145 tot 420 fr.). In de agenda staat ook een bijgewerkte lijst van ±750 adressen van progressieve organisaties in België. Wie nog meer informatie wil over de doelstellingen, kan terecht bij de VZW Solidariteitsfonds, Sint-Jacobsmarkt 82, 2000 Antwerpen.

ZOEKERTJES

- Drs organische syntese geeft lessen scheikunde (alle niveaus) 016/20.46.62 en 26.08.24.
- Gevonden: jeans pennezak, dinsdag 16 sep rond 20 u, hoek Damiaanplein en Schapenstraat. Tytgat B., Kloosterlaan 2, Heverlee.
- Te koop: kursussen scheikunde 1ste kan geneeskunde. Te bevr. Stef Van Ussel, Kampus Irena BC-15, IJzermolenstraat 26, 3030 Heverlee.
- Te koop: Yamaha folkgitaar 5000 frank. Z.w. Steven, Bergstraat 8.
- Te huur: 2 ongem. kamers in gemeenschapshuis (5 pers.) m/v. Vlietstraat 30, Heverlee.
- Gewetensbezwaarde gevraagd: bibliotekwerk. Zich wenden tot de bibliotheek HIJW, Kard. Mercierplein 2, 3000 Leuven. Maandelijks toelage 1500 fr.
- Te koop: kaartlezer voor HP-41C, samen met 170 kaartjes. Prijs o.t.k. Henk Van Acker, Groot Begijnhof 22b, 3000 Leuven.
- Pikobello judo-pak, zeer groot! Voor 1500 fr. Jan Spilliaert, Verkortingsstraat 1a, Leuven; eind Naamsestraat links.
- Te huur: studentenkot in gemeenschapshuis. Ruime living, keuken. Brusselsestraat 33 (t.o. Wiering), liefst jongen.
- Te koop gevraagd: alle Märklin-treinen. Tel. 016/44.31.80.
- Jongeren Advies Centrum Leuven zoekt vrijwilligers voor het geven van vormingsbeurten, het invullen van permanenties voor hulpverlening en voor sociale actie. Tel. 016/22.85.82.
- Jongeren Advies Centrum Leuven zoekt gewetensbezwaarde voor inhoudelijke en praktische taken van onze werking. Voor meer informatie, tel. 016/22.85.82.

Advertentie

de

Kranisse

ladeuzeplein leuven
016/220101
verzorgde drinks & snacks
spaghetti 100-130 fr.

ZOEKERTJE

Zoekertjes zonder commercieel oogmerk (gezocht, gevonden, verloren, e.d.) zijn gratis; andere (te koop, te huur, tikwerk) worden betaald naargelang de ruimte die ze innemen (zie rooster). De redactie behoudt zich het recht voor om zoekertjes niet te plaatsen.

Gebruik onderstaand rooster. 1 teken per vakje. 1 vakje tussen de woorden. Zenden aan of afgeven op 's Meiersstraat 5

	10 BF
	20 BF
	30 BF
	40 BF
	50 BF
	60 BF

De Andere Film Een rustige start

De Andere Film programmeert in oktober 19 films, onder te brengen in vier cycli. 'Op. Cit.' is op dit moment reeds achter de rug. Verder is er 'Filmvondsten' (loopt het hele jaar door), 'Spaanse Burgeroorlog' en 'C'est fou ce cinéma'.

Op. Cit. is de afkorting van opere citato (Latijn voor 'zie het aangehaalde werk'). Deze cyclus bevatte een selectie van vier films uit het gelijknamige festival van de Beursschouw-

burg. Om praktische redenen dienden de films afgelopen maandag en dinsdag geprogrammeerd te worden. Het heeft dus geen zin hier verder op in te gaan.

C'est fou ce cinéma

Onder deze titel worden in de derde week van oktober acht 'waaninnige' films vertoond. Hieronder wordt NIET verstaan films over gekken, psychiatrische instellingen, e.d. (waarvan 'One flew over the Cuckoo's Nest' het schoolvoorbeeld is).

Wat krijg je dan wel te zien? Films die een waanzin presenteren op een

verrassende wijze: het decor ('The Mafu Cage'), het scenario ('Images'), sfeer ('Possession'), filmstructuur ('Dead of Night')... Kortom, de waanzin duikt op waar we ze niet verwachten. Een uitgebreide bespreking van deze films in het volgende nummer van Veto.

Spaanse Burgeroorlog

Voor deze cyclus wordt met het Masereelfonds sloop gedaan. De keuze van de vijf films is echter nogal eendzijdig. Vooral de Republikeinse visie wordt belicht (kan het anders met het Masereelfonds). Met de kroning van Juan Carlos in 1975 hebben de Franquisten wel het onderspit gedolven, maar het ware toch interessant geweest de oorlog ook door de ogen van de oorspronkelijke overwinnaars — de Franquisten — te bekijken. Wat ons zou bevestigen dat het Spaanse neo-fascisme niets meer is dan een inkarnatie van het franquistisch fascisme.

Op het programma staan de documentaires 'Defence of Madrid' en 'Spaanse Aarde', de semi-dokumentaire 'The Good Fight' en 'Dreams and Nightmares' en zowaar een productie uit het Hollywood van de jaren '30, 'For Whom the Bell Tolls'. In een volgende Veto meer over deze films.

Filmvondsten

Dit jaar zal op donderdag regelmatig een film geprogrammeerd worden die in het commerciële circuit weinig of geen kans heeft gekregen. Deze maand drie films: Madame Wang's (zie artikel), Sarmiento's 'Notre Mariage' en 'My Dinner with André' van Louis Malle. Bij elke voorstelling zal een brochure van enkele pagina's ter beschikking zijn. Hierin vindt je een kort artikel over de regisseur terug (met filmografie, zeer interessant) en een bespreking van de film.

Christophe Verbiest

op zich stof voor een hele reeks artikelen).

Met deze film was Morrissey aan zijn dertiende film toe. Hij was jarenlang de beschermeling van New Yorks bekendste popartiest, Andy Warhol. Zijn bekendste undergroundfilms 'Flesh' ('68) en 'Trash' ('70) dragen wel Warhols naam, maar werden gerealiseerd door Morrissey. Eenmaal onder Warhols hoede uit kreeg hij veel meer problemen om films te regisseren. Hoewel hij, volgens eigen zeggen, een stapel goeie scenario's heeft geschreven.

Jammer toch dat als hij dan een film mag enseineren, hij niet een minder goed scenario uitkiest.

Christophe Verbiest

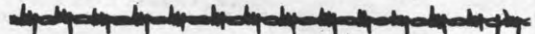
omdat de werkelijkheid veel te deprimerend is geworden en men daarom alleen nog rommelfilms wil maken als *Jaws*, over vissen die je zullen opeten, of science fiction, over ruimteschepen die je zullen opeten. Als 't maar iets is waardoor je kan worden opgegeten. Dat is geen realiteit; dat is vluchten in krankzinnigheid."

Voorwaar een boude uitspraak die zeker een grond van waarheid bevat, maar ook uitblinkt door z'n naïeve kijk op en doorgroting van de hedendaagse filmwereld (de ware oorzaken van de malaise liggen veel dieper, zijn ook veelvuldiger en bieden

"Ja, U kent me toch, Jammers, de man van de Millet-reportage." Wie vorige maandag op of rond de plechtigheden rond de opening van het academiejaar was, kan onmogelijk naast de flitsende verschijning van Panoramama's jongste gekken hebben. Vooral zijn bestudeerd laattijdige entree, met de bestudeerd schuinhangende das en het bestudeerd nonchalant ogende jasje, ging niet onopgemerkt voorbij.

Het resultaat van Jammers' enzwerpingen in het Leuvense (en aan de andere universiteiten) kan je vanavond op televisie bekijken. Dan zendt Panorama namelijk een reportage uit over de Vlaamse universiteiten, en meer bepaald over wat er nu allemaal aan de hand is met de besparingen, maar dat komt vast niet als een verrassing over, nemen we aan.

TENTOONSTELLINGEN

CHAMBRANT, met werk van Jacques Debroux, Rudy Jacobs, Ann Demyunck, Joost Stuyven, Koen Stuyven, Lut de Haes, in Tuin Blijde Inkomstraat 115. Tot 17 oktober. Inkom vrij.

ROND PERMEKE, met werk van Permeke, Brusselmans, Daeye, De Smet, Jespers, Minne, Servaes, Spilliaert, Tijtgat, Van den Abeele, Van den Berghe, Van de Woestijne, e.a. In Faculty Club, Groot Begijnhof. Vanaf 10 oktober. Inkom vrij.

STEFANIA UNWIN en KRIS HEYMAN in U.Z. Gasthuisberg. Tot en met 31 oktober.

AGENDA

Samenstelling: Eppo Verbeek

Woensdag 18 oktober

20.30 u. FILM Klassenverhältnissen (J.M. Straub). In Auditorium Vesalius. Inkom 60/80. Organisatie DAF.

22.30 u. FILM Flissep (W. Nekes). In Auditorium Vesalius. Inkom 60/80. Organisatie DAF.

20.30 u. TEATER Incident door het Epigonenteater. In Stadsschouwburg. Inkom 100 (steunkaart), 150 (zonder). Org. 'tStuc.

20.30 u. OPTREDEN Coco Spirit: Salsa & fusion. In De Spuy.

13.30 u. VIDEO Een zondag op de Malkoffweide van Bruno Mistiaen. In 'tStuc. Inkom vrij.

Donderdag 9 oktober

20.30 u. FILM Madame Wang's (P. Morrissey). In Auditorium Vesalius. Inkom 60/80. Org. DAF.

20.00 u. KONCERT Orgel: Joris Verdin. Programma: Rheinberger, Liszt, Vogel. In Concertzaal Lemmensinstituut, Herestraat 33. Inkom 180, studenten en CJP: 120. Plaatsbespreking 016/23.39.67. Org. Lemmensinstituut.

20.30 u. DANS Muurwerk: een solo door Roxanne Huilmand. In StenenZaal, Vlamingenstraat 83. Inkom: 140 (steunkaart), 200 (zonder). Org. 'tStuc.

19.15 u. DANS Tapdanskursus door vzw De Waaier. Vanaf donderdag 9 oktober wekelijks. In Naamsstraat 96. Inlichtingen: 091/23.65.30.

20.00 u. FILM Videotapes van Krishnamurti. In Zaal: De Beriotstraat 2.

Vrijdag 10 oktober

20.30 u. KONCERT Vocaalensemble *Currende* in de Sint-Kwintenskerk. Org. Festival van Vlaanderen.

Zaterdag 11 oktober

10.00 u. KONFERENTIE Tweede aktekonferentie voor vredesaktie / en alternatieven. Voor alle vredemilitanten en vredesgroepen. Voormiddag: werkgroepen rond aktiviteiten en technieken. Namiddag: hoe samenwerken in '87? Kinderopvang en lunch voorzien. Inschrijvingen: IOT, Van Elewycckstraat 35, 1050 Brussel, 02/648.75.83. Gratis.

20.30 u. FILM Weekendfilm: Jacques Bral Exterieur Nuit. In 'tStuc. Org. 'tStuc. Inkom 60 (steunkaart), 80 (zonder).

Maandag 13 oktober

20.00 u. LEZING Infoavond over 'Interfac' (Bigband). Mogelijkheid tot bespelen van blaasinstrumenten. In Maria Theresiakollege.

20.30 u. FILM Grote Gevoelens. David O'Selznick: *Gone with the wind*. In Auditorium Vesalius. Inkom 60/80. Org. 'tStuc.

Dinsdag 14 oktober

20.00 u. VOORDRACHT Napels zien en sterven door Rozenkruisersgenootschap. In Mechelsestraat 80.

20.30 u. FILM Grote Gevoelens. Nicolas Ray: *They live by night*. In Auditorium Vesalius. Inkom 60/80. Org. 'tStuc.

22.30 u. FILM Grote Gevoelens. R.W. Fassbinder: *Die bittere Tränen der Petra von Kant*. In Auditorium Vesalius. Inkom 60/80. Org. 'tStuc.

Woensdag 15 oktober

19.30 u. LEZING Esperanto: Informaleavond. In Kultureel Centrum, Craendendonck 21. Inkom gratis. Org. Esperanto 2000 vzw. (vanaf 22 oktober avondkursus).

19.00 u. SPORT Grote Prijs Gasthuisberg. Klimloopkoers tegen de tijd. Org. Medika-Sportraad.

15.00 u. KONFERENTIE Anzania-dag: strijdtag tegen de apartheid in Zuid-Afrika. Org. AIB, Anzania-actiegroep, Rode Jeugd, MLB, PvdA. Inkom gratis.

20.30 u. DANS Tim Miller met Buddy Systems. In 'tStuc. Org. 'tStuc.

20.30 u. MODE Flanders fashion: modenacht. In Evenementenhal (aan ring) Leuven. Onder auspiciën van Min. van Cultuur Dewael.

20.30 u. FILM Grote Gevoelens. Douglas Sirk: *Written on the wind*. In Auditorium Vesalius. Inkom 60/80. Org. 'tStuc.

22.30 u. FILM Grote Gevoelens. Max Ophüls: *Lola Montes*. In Auditorium Vesalius. Inkom 60/80. Org. 'tStuc.

Donderdag 16 oktober

20.30 u. FILM Notre Mariage (V. Sarmiento). In Auditorium Vesalius. Inkom 60/80. Org. DAF.

19.00 u. UNIVERSITAIRE KONFERENTIE Docent en student als duo: studeren als proces en taak. Door Prof. Piet J. Jansen. In Grote Aula, Maria Theresiakollege. Sint-Michielsstraat. Org. KUL. Inkom gratis.

20.00 u. KONCERT Piano: Levante Kende en Haldi Hendrickx. Programma: Liszt, Rachmaninov en Ravel. In Concertzaal Lemmensinstituut, Herestraat 55. Inkom: 180, studenten en CJP: 120. Plaatsbespreking: 016/23.39.67. Org. Lemmensinstituut.

20.00 u. LEZING Lieven van den Abeele over het Vlaams Expressionisme (lezingscyclus "Van Permeke tot Raveel"). In Aud. Vesalius (91.12). Van Evenstraat 2e. Inkom: gratis. Org. Amarant vzw.

17.00 u. KURSUS Belaardlessen. In Spoelberckkamer in de Centrale Bib (ingang Blijde Inkomstraat). Inleidende voordracht door Jo Haazen. Beklimming van de toren.

15.00 u. BETOGING Nationaal Actie Komitee. Betoging tegen regeringsmaatregelen. Rogierplein, Brussel.

20.30 u. DANS Tim Miller, Buddy Systems. In 'tStuc. Org. 'tStuc.

20.30 u. FILM Grote Gevoelens. Valeria Sarmiento: *Notre Mariage*. In Auditorium Vesalius. Inkom 60/80. Org. 'tStuc.

22.30 u. FILM Grote Gevoelens. Douglas Sirk: *Imitation of life*. In Auditorium Vesalius. Inkom 60/80. Org. 'tStuc.

Vrijdag 17 oktober

20.30 u. KONCERT Klavecimbel door Jos van Immerseel. In Stadhuis Leuven.

Zaterdag 18 oktober

09.00 u. SPORT Sporttoernooi voor alle Vlaamse verpleegkundige scholen. Op de sportterreinen van het Universitair Centrum voor Lichamelijke Opleiding en Sport. Tervuursevest 101.

Madame Wang

Of de kritiek in 1981 *Madame Wang's* terecht gekraakt heeft, kan je vanavond zelf beoordelen. Het is eerste in een reeks van filmvondsten van DAF.

De Oostduitse spion Lutz landt in Los Angeles om een invasie voor te bereiden. Daarvoor tracht hij contact te zoeken met de Vietnam-aktiviste Jane Fonda. Jammer voor hem heeft zij in 1972 haar hoofdrol in *Coming Home* (en haar Academy Award) haar aktiviteiten opgegeven en zich op de aerobische gestort (was ze maar aktiviste gebleven).

Lutz legt zichzelf een straf op en dit sado-masochisme trekt de aandacht van Madame Wang. Zij is de eigenares van wat nog het best omschreven kan worden als een eksotische kindertuin voor overbejaarde hippies en punkers.

Morrissey

Een nogal onwaarschijnlijk gegeven, maar in '81 verklaarde regisseur Morrissey te Brussel: "De meeste films gaan niet over de werkelijke wereld.

ABO

Veto elke donderdag aan de ontbijttafel? Het kan via een abonnement. Als student betaal je 200,- fr., niet-studenten betalen 300,- fr. Een steunabonnement kan vanaf 500,- fr. Stort vandaag nog op rek. nr. 001-0959719-77, met vermelding Abo Veto.

Adres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

